

ÅRSREDOVISNING
2019
HÖGSKOLAN I GÄVLE

Samverkan examina
forskning hälsofrämjande
arbetsliv byggd miljö
uppdragsutbildning
distansutbildningsprogram
kurser i digitala CO
op och kvalitet
internationalisering
högskolebiblioteket
vfu akademien för utbildning
och ekonomi akademi
för teknik och miljö
akademien för hälsa och
arbetslivhållbarutveckling
studentinflytande
högskolestyrelse lektorer
adjunkter professorer
ekonomer doktorander
tekniker administratörer
miljöcertifierad
ingenjörer hälsopedagoger
lärare sjuksköterskor
ekonomer fastighets-
mäklare idrottsvetare
kriminologer industri

Förstahandsvalet för alla
som vill göra skillnad.

Vad framtiden behöver

ÅRSREDOVISNING 2019
HÖGSKOLAN I GÄVLE

INNEHÅLL

Rektors förord	7
Studentkåren har ordet	8
Organisation	9
Årsredovisningens presentation	11
Året som gått	12
Nyheter	12
Högskolan i siffror 2019	14
Hållbarhet	17
Miljö och hållbarhetsarbete	17
Kvalitet	17
Lika villkor	17
Samverkan	19
RESULTATREDOVISNING	21
Utbildning	21
Utbildningsutbud	21
Utbildningens volymer	22
Uppdragsutbildning	26
Rekrytering	26
Samverkan inom utbildningarna	29
Internationalisering	31
Studentinflytande	32
Jämställdhet och lika villkor inom utbildningen	33
Särskilda återrapporteringskrav	34
Forskning och utbildning på forskarnivå	41
Samverkan med omgivande samhälle	41
Forskningens aktivitet och resultat	41
Forskningsstrategier	45
Utbildning på forskarnivå	46
Jämställdhet inom forskning och forskarutbildning	46
Kompetensförsörjning	48
Attrahera, rekrytera och behålla kompetens	48
Jämställda karriärvägar	48
Arbetsmiljö	50

Jämställdhetsintegrering	53
Ekonomiskt resultat	55
Ekonomisk utveckling	55
Intäkter och kostnader	56
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	58
Forskning och utbildning på forskarnivå	61
BOKSLUT	
Resultaträkning	64
Balansräkning	65
Anslagsredovisning	66
Tilläggsupplysningar och noter	69
Noter till resultat- och balansräkning	71
Uppgifter om styrelsen	78
VÄSENTLIGA UPPGIFTER	80
HÖGSKOLESTYRELSENS BESLUT	82

Rektors förord

Det är nu dags att summera det gångna året, 2019, som har varit ett intensivt år för Högskolan i Gävle. I oktober fastställde högskolestyrelsen ny verksamhetsidé, vision och kärnvärden, ett resultat av ett omfattande arbete där ett hundratal av högskolans medarbetare, studenter och intressenter under året har deltagit i workshops, enkäter och seminarier. I den nya verksamhetsidén, som ska gälla fram till 2030, tydliggörs att vi även fortsättningsvis vill ta ett stort ansvar för att skapa en hållbar värld och att vi vill göra det genom samverkan med omvärlden och genom utbildning och forskning som löser samhällsutmaningar.

Enligt den nya vision som högskolestyrelsen alltså fastställde i oktober 2019 ska vi vara "förstahandsvalet för alla som vill göra skillnad". Detta signalerar att vi vill vara attraktiva som samarbetspartners och arbetsgivare och att vi vill vara förstahandsvalet för studenter. Under 2019 visade vi att vi delvis redan är där. Vi försvarade vår position som Sveriges populäraste högskola genom att till höstterminen 2019 ha fler förstahandssökande till program än någon annan högskola. Högskolan fortsätter alltså att bidra till den så viktiga kompetensförsörjningen i samhället genom att utbilda sjuksköterskor, ekonomer, ingenjörer och lärare. Särskilt glädjande är att vår under 2019 nystartade arbetsintegrerade ämnesläroinriktade utbildning i matematik och teknik rönt stort intresse och lyckats rekrytera ett förhållandevis stort antal studenter. Det är också glädjande att Högskolan under 2019 av Riksidrottsförbundet blev utsett till en Elitidrottsvänlig högskola. Det innebär att vi kan ge även aktiva elitidrottare möjlighet att på ett hållbart sätt ta del av högre utbildning.

Det är alltså glädjande att vi har högt söktryck till våra program. Den pågående digitaliseringen, omställningen mot hållbara och innovativa lösningar och den snabba transformationen av arbetslivet ställer dock krav på oss att bidra till kompetensutvecklingen på andra sätt än genom långa, campusförlagda program. Vi kan konstatera att vi redan har goda förutsättningar för detta. Hela 45 procent av högskolans utbildning var under 2019 distansutbildning, vilket sannolikt har betydelse för yrkesverksammars möjligheter att kompetensutvecklas. Statistik från UKÄ visar också att närmare 40 procent av Högskolans studenter återkommer till studier efter en längre sammanhållande frånvaro. När det gäller studenter som återkommer efter examen är siffran lägre, både vid Högskolan och nationellt. Här behöver vi alltså bli bättre. Yrkesverksamma har inte alltid möjlighet att vare sig studera på heltid eller på en campusförlagd utbildning. Under 2019 har vi

tillsammans med Luleå tekniska universitet arbetat i ett av Vinnova finansierat projekt för att utveckla moduler av korta och flexibla kurser som erbjuds till yrkesverksamma inom basindustrin. Konceptet kommer nu att spridas till fler lärosäten, branscher och ämnesområden.

Vi har också under 2019 tagit ett stort kliv framåt i arbetet med att ta fram en ny strategisk plattform, som ska vara klar under 2020. För att våra utbildningar, vare sig det är campusförlagda program, fristående kurser eller andra former för livslångt lärande, ska hålla hög kvalitet och även i fortsättningen vara attraktiva för presumtiva studenter och arbetsmarknaden behöver vi profilera och kraftsamla vår forskning. Vi har under 2019 etablerat fyra strategiska forskningsområden – Intelligent industri, Innovativt lärande, Hälsöfrämjande arbete och Hållbar stadsutveckling. Dessa områden ska fungera som plattformar för fortsatt stark samverkan med näringsliv och offentlig sektor, utifrån de samhällsutmaningar vi ser regionalt, nationellt och globalt.

En indikator på hur vi lyckas med våra strategiska prioriteringar är omfattningen av vår externfinansierade forskning. Redan inför 2019 hade vi som mål att öka vår externfinansierade forskning och, jämfört med 2018, ökade omfattningen med 19 procent från 49 mkr till 58 mkr. Under 2019 ökade också antalet refereregranskade vetenskapliga artiklar med 23 procent en indikator på att vår forskning håller hög kvalitet. Det är också glädjande att kunna konstatera att andelen artiklar som publicerats i open access-tidskrifter ökat kraftigt, något som ligger i linje med den önskvärda utvecklingen mot tillgängliggörandet av forskningsresultat.

Som nämns inledningsvis fastställde högskolestyrelsen i oktober 2019, vid sidan av ny verksamhetsidé och vision, även kärnvärden. Ett av dessa kärnvärden är trovärdighet. Man skulle kunna hävda att vetenskaplig grund, integritet och oberoende från politiska och kommersiella intressen är hygienfaktorer vid en högskola. I dessa tider av ifrågasättande av värdet av kunskap och av vissa forskningsområdets existensberättigande, bör dock diskussionen om akademiska kärnvärden ständigt föras och fördjupas. Under 2019 har vi lagt basen för denna och andra nödvändiga diskussioner om Högskolans framtida profilering och identitet.

Ylva Fältholm
REKTOR

Studentkåren har ordet

Året som gått har inneburit mycket positivt för Gävles studenter och Gefle Studentkår. I och med fortsatt förtroende för Gefle Studentkår har vi aktivt kunnat planera och genomföra både långsiktiga och kortsiktiga insatser som gynnar våra studenter. De har exempelvis fått tillgång till flera nya fritidsaktiviteter såsom motionstillfällen, tillgång till sportevenemang och en ny poddstudio som är placerad på Högskolan. Under året har dessutom konceptet "Swedish fika", där nationella och internationella studenter kan träffas under naturliga förutsättningar, fått ett uppsving med stigande deltagarantal.

Tillsammans med Högskolan i Gävle och Gävle kommun har Gefle Studentkår fortsatt det goda samverkansarbetet. Sedan utmärkelsen som årets studentstad 2017/2018 har arbetet med att få studenter att trivas, känna sig inkluderade och inte bara ge dem en akademisk utan också en social förankring till staden fortsatt. Detta har skett genom gemensamma evenemang som exempelvis studenternas dag.

Gefle Studentkår har också fortsatt arbeta i mötesforum där bland annat Gavlegårdarna sitter med och diskuterar bostäder för våra studenter. Då studenterna är i olika skeden i livet under sin studietid behövs varierade bostäder med en rimlig hyra. Detta för att verka för det livslånga lärandet och även för att

de ska stanna kvar i regionen efter att studierna är avklarade. Varje år släpper även Sveriges Förenade Studentkårer sin bostadsrapport där studentstäderna blir rankade gröna, gula eller röda. Vi på Gefle Studentkår är glada över att för tredje året i rad blivit grönmarkerade, vilket betytt att alla studenter har blivit erbjudna en bostad under sin studietid.

Som tidigare år höll även Gefle Studentkår tillsammans med Högskolan i Gävle och studentföreningarna i introduktionsveckan. Insparken är helt frivillig att delta på och arrangeras för att de nya studenterna ska få en så bra start på sina studier som möjligt. Insparken syftar även till att få nya studenter att känna sig välkomna till både Gävle och Högskolan. Sedan några år tillbaka har introduktionsveckan tidigare lagts med en vecka för att inte krocka med kursstart, något som i år åter igen resulterade i ett rekordantal, denna gång med över 850 studenter.

Petra Jönsson

ORDFÖRANDE, GEFLE STUDENTKÅR

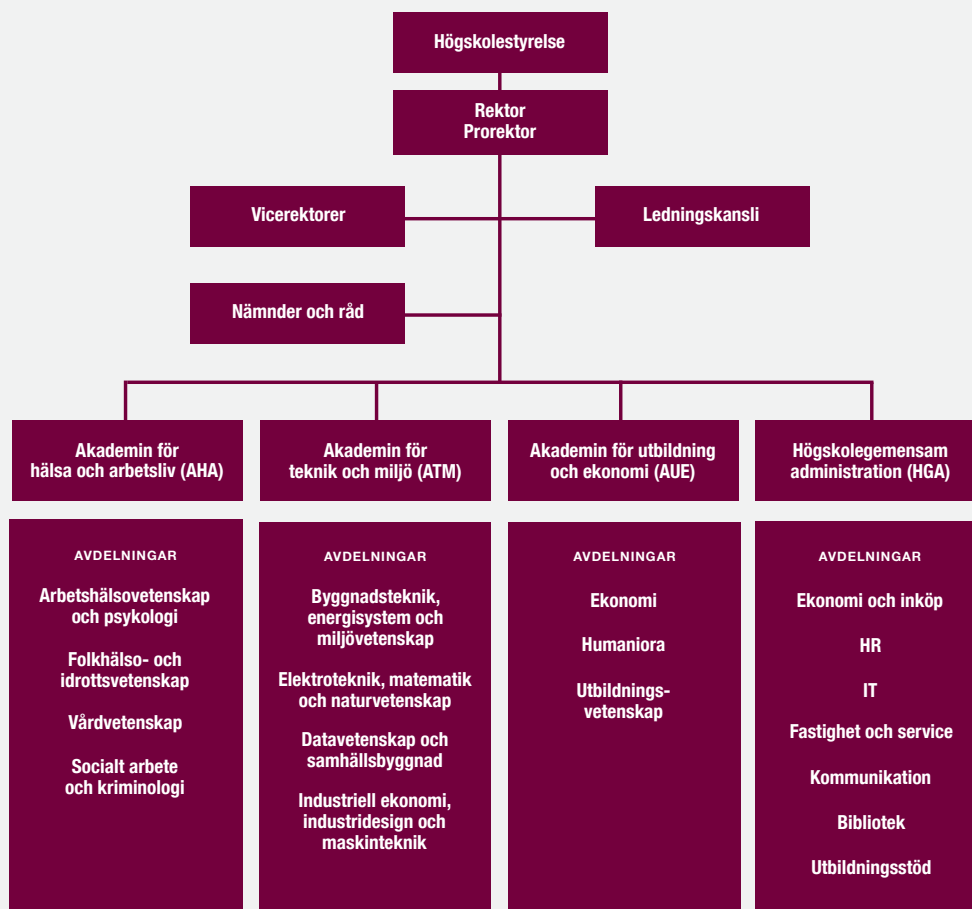
Annie Boberg

VICE ORDFÖRANDE, GEFLE STUDENTKÅR

Foto: Jenniefer Brundin

Organisation

Årsredovisningens presentation

Högskolan i Gävle redovisar verksamhetens prestationer och kostnader per prestation enligt kraven på väsentliga uppgifter i det gemensamma regleringsbrevet för universitet och högskolor. Enligt Förordningen om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB), 3 kap 1 §, ska myndigheter från 2019 redovisa antal och styckkostnad för handläggning av ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden. Högskolan bedömer att lärosätet inte har ärendeslag med stort antal ärenden som kan betraktas som verksamhetens prestationer eller vars antal och styckkostnad för handläggning är väsentliga för regeringens bedömning av myndighetens resultat och genomförande av verksamheten.

Enligt FÅB 3 kap 1 § och ESV:s föreskrifter till denna ska lärosätet "... ta fram resultatindikatorer och redovisa enligt dessa...". Lärosätet har inte tagit fram några nya indikatorer för att redovisa resultat för 2019 utan kommer som tidigare att redovisa i enlighet med instruktion, mål och återrapporteringskrav. I huvudsak är lärosätens uppgift att bedriva utbildning och forskning samt att samverka med det omgivande samhället (Högskolelag 1992:1434). Indikatorer på att lärosätets verksamhet ger effekt eller resultat i enlighet med detta kan redovisas både i text och i kvantitativa mått. Följande indikatorer (utöver redan givna återrapporteringskrav enligt regleringsbrev) används i föreliggande årsredovisning:

- Utbildningsutbud
- Utveckling av helårsstudenter och helårsprestationer
- Fördelning av helårsstudenter utifrån program/kurs, utbildningsnivå, distributionsform
- Prestationsgrad
- Examina
- Rekrytering
- Ansökningstal
- Studentinflytande
- Volym uppdragsutbildning
- Samverkan, former för detta under året
- Kvalitet, steg som tagits för att säkra kvaliteten i utbildning och forskning
- Hållbarhet, steg som tagits för att stärka och främja arbetet med hållbarhet
- Jämställdhet, steg som tagits för att stärka och främja arbetet med jämställdhet
- Publikationer
- Omsättning av forskningsmedel
- Forskarstuderande

För att förtydliga de delar i årsredovisningens resultatredovisning som direkt svarar mot ett återrapporteringskrav beskrivet i regleringsbrev kommer dessa att markeras med nedanstående symbol samt med en textruta där återrapporteringskravet är återgett i sin helhet.

1. https://www.esv.se/publicerat/ea-boken/?page=eabok_ch_4_sec_%25C3%2585rsredovisning%2520och%2520budgetunderlag

Forskning kring flexibla arbetsformer

Forskare inom arbetshälsovetenskap beviljades medel från Forte för forskningsprogrammet "Flexibelt Arbete – möjlighet och utmaning". Programmet ska pågå under sex år och forskarna ska undersöka hur arbetsvillkor och hälsa utvecklas över tid bland anställda som till exempel har flexibla arbetstider, distansarbete, bemanningsanställningar och visstidsanställningar.

Första pris till socionomstudenter

Två studenter vid Högskolans socionomprogram vann Socionom-SM där studenter från hela landet deltog. Tävligen gick ut på att lösa verkliga, komplexa problem vars lösningar kan göra skillnad i verkligheten. Årets utmaning handlade om att förbättra och systematisera stödet till långvarigt placerade barn och ungdomar vid HVB-hem.

Humanioras betydelse för att lösa utmaningar i samhället

Symposiet "Populism, demokrati och humaniora" arrangerades på Högskolan. Det gav en bild över hur humaniora bidrar med kompetens för att lösa samhällsutmaningar inom olika ämnesområden. Forskare från flera lärosäten deltog i symposiet.

Mer forskning knuten till skolfältet

Högskolan i Gävle har stärkt sitt arbete med praktisk forskning genom flera nya samarbeten i regionen och bland annat genom den nationella försöksverksamheten ULF (Utveckling, Lärande, Forskning) inom skola och lärande. Inom ramen för Digital Learning Lab har verksamheten haft ett praktisknära och akademiövergripande fokus.

Året som gått

I slutet av året antog högskolestyrelsen ny vision och verksamhetsidé samt tre kärnvärden som visar på värderingar som ska prägla verksamheten

VISION

Förstahandsvalet för alla som vill göra skillnad.

VERKSAMHETSIDÉ

Högskolan i Gävle formar framtiden genom utbildning och forskning som löser samhällsutmaningar. I samverkan skapar vi en hållbar värld.

KÄRNVÄRDEN

TROVÄRDIGHET

Vi står på vetenskaplig grund med hög integritet.
Vi är oberoende.

ÖPPENHET

Vi är välkomnande och inkluderande. Vi tror på samarbete och dialog som bygger tillit.

KREATIVITET

Vi är modiga, ifrågasättande och innovativa.

”Vi kommer att prioritera stadsutveckling i medelstora städer”

Högskolan i Gävle, tillsammans med lärosätena i Dalarna och Mälardalen, tilldelades 25,9 miljoner kronor av KK-stiftelsen för att starta företagsforskarskolan "Future-Proof Cities" med fokus på hållbar stadsutveckling. I den här unika satsningen samlar de tre lärosätena sin professionella kunskap om stadsutveckling för att utveckla våra städer till klimatsmarta, levande, hälsosamma och trygga platser..

”Jag har längtat efter att få jobba som sjuksköterska igen”

Den första kullen som läst den kompletterande utbildningen för sjuksköterskor som har examen från andra länder utanför EU, EES och Schweiz (KUSK) tog examen. Därmed kunde tolv studenter ansöka om svensk sjuksköterskelegitimation. Högskolan i Gävle fick den kompletterande utbildningen som ett regeringsuppdrag med start i januari 2018 och en ny omgång startade i januari 2019.

Forskare på turné

Högskolan startade en forskarturné i Gävleborg. I maj åkte 16 forskare ut till 16 skolor i länet för att ge inspiration till grundskoleelever i årskurs 4–9. Syftet var att beskriva Högskolans forskning på ett populärvetenskapligt sätt och visa att en forskare kan jobba inom så många olika ämnen.

Nytt pris till ung forskare

Det Kungliga Skytteanska Samfundets pris delades för första gången ut vid Högskolan i Gävle. Priset ges till en yngre välförtjänt forskare och i april fick arbetslivsforskaren David Hallman ta emot priset. Han fick priset med motiveringen att hans forskargärning sticker ut. Han disputerade 2013 och blev docent i arbetshälsovetenskap 2016 och han har enligt motiveringen publicerat ovanligt många vetenskapliga artiklar efter disputationen.

Populäraste högskolan när det gäller program

När Universitets- och högskolerådet i april presenterade årets statistik var Högskolan i Gävle fortfarande den populäraste högskolan när det gäller förstahandssökande till program höstterminen 2019. Programmen som hade flest antal sökande, och som också hörde till landets mest sökta program, var de där studenterna kan bli ekonom, socionom och utredningskriminolog.

Högskolan utsågs till elitidrottsvänligt lärosäte

Högskolan i Gävle utsågs till elitidrottsvänligt lärosäte, vilket kännetecknas av att vi kan erbjuda en god miljö för att kombinera elitidrott och studier. Det ska göra det möjligt för ungdomar som läser på länet idrottsgymnasier att kunna stanna i regionen och plugga vidare.

Industridagen lockade företagare och politiker

Högskolan i Gävle var med och arrangerade det välbesökta evenemanget Industridagen i Göransson arena i Sandviken, där bland annat Sveriges statsminister Stefan Löfven deltog. Flera ledande personer från svensk industri, politik, myndigheter, lärosäten och näringsliv gav under dagen sin syn på det industriella Sverige och de utmaningar som svenska företag står inför.

Plugga till lärare samtidigt som du jobbar och får lön

Högskolan i Gävle beslutade att starta en ämneslärarutbildning med inriktning mot årskurs 7–9 i ämnena matematik och teknik – en så kallad arbetslivsriktad utbildning då studenten är anställd av en kommun och har en lärartjänst samtidigt som man studerar. Hösten 2019 startade programmet.

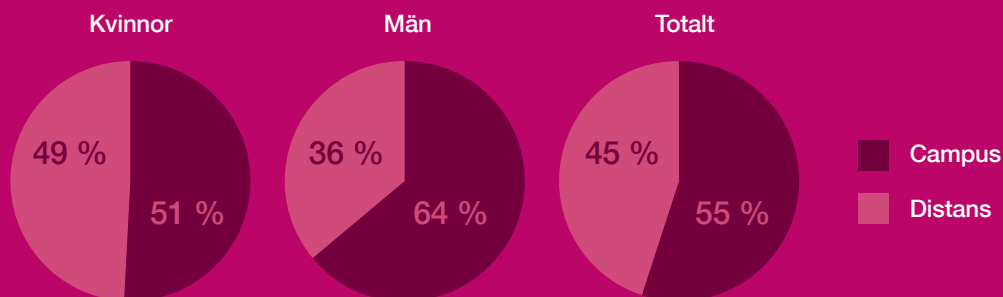
Högskolan i siffror 2019

HÖGSKOLANS 10 MEST SÖKTA UTBILDNINGAR 2019

Utbildning	Termin	Antal 1:a handssökanden
Kandidatprogram i utredningskriminologi - Distans	HT-19	786
Socionomprogrammet - Distans	HT-19	702
Företagsekonomiska magisterprogrammet, inriktning mot affärsutveckling (MBA)	VT-19	672
Ekonomprogrammet - Distans	VT-19	577
Ekonomprogrammet - Distans	HT-19	503
Förskolläraryrket - Distans	HT-19	366
Kandidatprogram i socialt arbete med inriktning internationellt socialt arbete	HT-19	313
Fastighetsmäklarprogrammet	HT-19	286
Företagsekonomiska magisterprogrammet	HT-19	256
Grundläraresprogrammet med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3 - Distans	HT-19	219

Källa: UHR

FÖRDELNING STUDENTER CAMPUS OCH DISTANS

Källa: LADOK

4st
STRATEGISKA
FORSKNINGSOMRÅDEN (SFO)

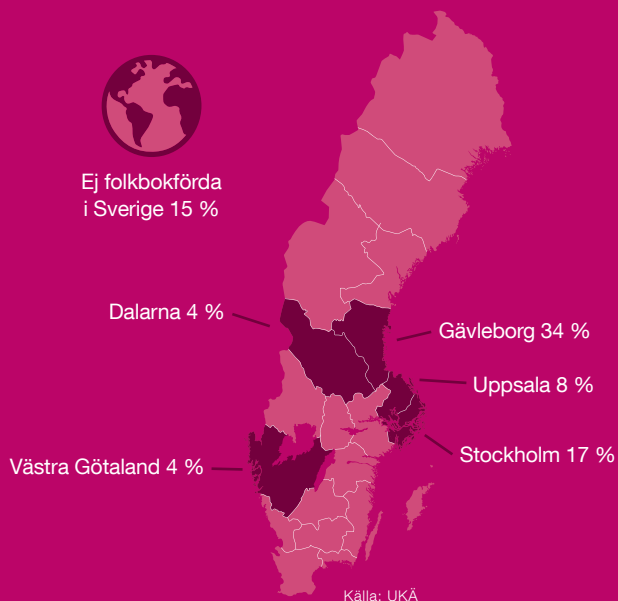
2st
EXAMENSRÄTTER FORSKARNIVÅ

9st
FORSKARUTBILDNINGSSÄMNER

HÖGSKOLENYBÖRJJARE VID HÖGSKOLAN I GÄVLE

Ej folkbokförda
i Sverige 15 %

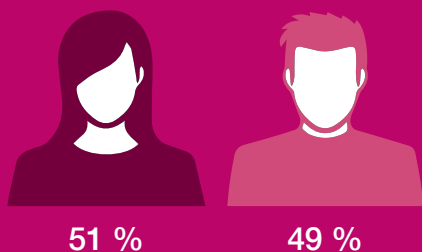

ANTAL ANSTÄLLDA PER KATEGORI OCH ÅR, ÅRSARBETSKRAFTER

	2019 ÅA	Varav Kvinnor	Varav Män
Adjunkt	171	107	64
Adm/teknisk personal	194	122	72
Doktorand	64	31	33
Forskare	7	0	7
Lektor	150	75	75
Postdoktor	5	3	2
Professor	40	10	30
Arvodister	17	11	7
TOTALT	649	359	290

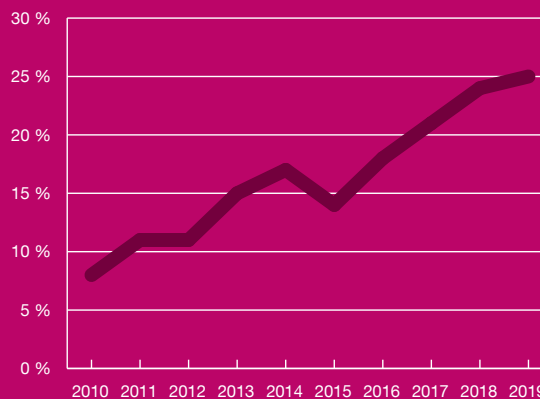
Källa: Primula

EXAMENSRÄTTER FORSKARNIVÅ (118st)

Källa: LADOK och avdelningschefer vid Högskolan

ANDELEN KVINNOR AV PROFESSORER

Hållbarhet

Hållbar utveckling är något som enligt FN "tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov" och Agenda 2030 innehåller 17 globala mål för detta². Högskolans hållbarhetsarbete innefattar bland annat målen gällande tillgång till god utbildning med hög kvalitet, jämställdhet och jämlikhet samt mål som relaterar till klimatpåverkan. Nedan belyses några av de delar vi fokuserat på under året.

Miljö och hållbarhetsarbete

Ett projekt som kommer att tydliggöra vem som ansvarar för vad i uppföljning av enheternas arbete för en hållbar utveckling har genomförts. För att säkra måloppfyllelse har hållbarhetsarbetet, det indirekta såväl som det direkta, integrerats i verksamhetsplaneringsprocessen. Högskolans miljöledningssystem är sedan 2004 certifierat enligt ISO 14001:2015 och 10 juni förnyades certifieringen efter en omfattande extern revision. Ett behov av kompetensutveckling inom riskmedvetenhet och riskbedömning av lärosätets hållbarhetsmål belystes i revisionsrapporten och därför genomfördes en utbildning i detta under hösten. Utbildningen riktades till samtliga chefer, miljörevisorer och miljösamordnare på högskolan.

Högskolan har också tillsammans med majoriteten av landets lärosäten åtagit sig att bidra såväl nationellt som internationellt till att det så kallade 1,5-gradersmålet kan uppnås. Utifrån detta håller en klimatplan för direkt miljöpåverkan på att tas fram med målsättning att Högskolan i sin egen verksamhet ska minska sina utsläpp.

Kvalitet

Högskolans kvalitetspolicy för utbildning och forskning har under året vidareutvecklats och reviderats. Ett kvalitetssystem har utvecklats och fastställts för att säkra och kontinuerligt höja kvaliteten i lärosätets utbildning och forskning. En pilotgranskning har genomförts av tre utbildningsprogram i syfte att testa ovanstående beskrivet kvalitetssystem och lärdomarna från piloten kommer att implementeras under 2020. Det fullt utvecklade kvalitetssystemet kommer vara färdigt under våren 2020. Rutiner

för hantering av eventuell misstanke om oredlighet i forskning har upparbetats. Därtill har uppdragsbeskrivningen till nämndens forskningsetiska råd tydliggjorts. Högskolan är därmed rustad att hantera misstanke om oredlighet i forskning, i enlighet med lärosätets kvalitetspolicy, utbildningsdepartementets proposition 2018:19/58, samt SUHF:s rekommendationer.

Lika villkor

Högskolan i Gävle arbetar strategiskt för inkludering, jämställdhet och tillgänglighet och har som övergripande mål att alla som studerar eller arbetar på Högskolan ska ha lika villkor, rättigheter och möjligheter.

En ny arbetsmiljöpolicy har utarbetats där lika villkor och jämställdhet är integrerat. Det förebyggande arbete som ska ske för att motverka diskriminering och främja studenters och medarbetares lika rättigheter och möjligheter beskrivs i Arbetsmiljömål 2017-2020, den årliga Arbetsmiljöplanen samt i verksamhetsplanerna. Arbetet med lika villkor belyses ytterligare i avsnitten "Jämställdhet och lika villkor i utbildningen", "Jämställdhet inom forskning och forskarutbildning", "Jämställda karriärvägar" samt "Jämställdhetsintegrering".

2. <https://fn.se/wp-content/uploads/2016/08/Faktablad-2-12-Hållbar-utveckling.pdf>

3. <https://www.globalamalen.se/om-globala-malen/>

Samverkan

Under 2019 har tre nya projekt inom Knowledge Transfer Partnership (KTP) fått projektmedel beviljade. KTP är en modell för att utveckla hållbar kunskapsväxling mellan akademi och näringsliv och projekten drivs tillsammans med projektägaren Högskolan Dalarna. Inom Gävleborg och Dalarna drivs KTP Energi vidare och där har även en mer forskningsnära variant, KTP Science, startat. Dessutom har ett nationellt spridningsprojekt, KTP Energi Sverige, startats där förutom Högskolan i Gävle och Högskolan Dalarna ytterligare fem högskolor och universitet deltar. KTP Energi har fått både nationell och internationell uppmärksamhet. Vid EU-kommissionens prisceremoni i Helsingfors kom KTP på en hedrande andra plats för arbetet med att främja gröna marknader och resurseffektivisering. Under året har Högskolan också medverkat i fyra Vinnovafinansierade K3-projekt. K3-projekten hanterar samverkansfrågor inom olika områden och drivs av högskolor och universitet i hela landet. De fyra projekt Högskolan är med i handlar om uppdragsutbildning, samverkansnomenklatur, internationell samverkan och nya vägar till högre utbildning. SMEPlus-projektet är en del av samarbetsprogrammet Interreg Europe och syftar till att öka

energieffektiviteten i små och medelstora företag. SMEPlus drivs av Högskolan i Gävle och inom projektet samverkar flera länder.

Ett antal temadagar har genomförts för att stärka samverkan kring framför allt forskningen. Under 2019 genomfördes bland annat Automationsdagen, AR-dagen, Co-op-dagen och Samhällsbyggnadsdagen. Vidare genomfördes ett antal Teknik- och ingenjörsdagar i länets kommuner. Ett nytt koncept kallat Industrisamtalet har introducerats. Industrisamtalet bygger på att utvalda personer från industri, samhälle och akademi under en halvdag träffas för att tillsammans ta sig an ett gemensamt problem. Två Industrisamtal har genomförts under 2019. Högskolan arrangerade tillsammans med Industrirådet, Region Gävleborg, Sandvik AB och Tillväxtverket Sveriges största arbetsmöte – Industridagen, där bland annat statsminister Stefan Löfven och tre andra statsråd deltog tillsammans med 600 övriga deltagare från akademi, industri och samhälle. Högskolan bedriver också i samarbete med Uppsala universitet olika innovationsaktiviteter inom ramen för anslag 2:64. Samverkan specifikt gällande utbildning och forskning beskrivs närmare under respektive avsnitt.

Resultatredovisning

Utbildning

Utbildningsutbud

Utbildningsutbudet vid universitet och högskolor ska svara mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Universitet och högskolor ska i årsredovisningen redovisa vilka bedömningar, prioriteringar och behovsanalyser som ligger till grund för beslut om utbildningsutbudet. Ett universitets eller en högskolas avvägningar när det gäller t.ex. fördelningen mellan program och kurser på olika nivåer och med olika förkunskapskrav samt fördelningen mellan campus och nätbaserad undervisning ska redovisas. Därutöver ska en redovisning lämnas över hur lärosätet möter det omgivande samhällets behov av utbildning.

Utbildningsutbud

Det utbildningsutbud som beslutas varje år är ett resultat av en intern process som sker i dialog mellan Högskolans styrelse, rektor, akademichefer samt Utbildnings- och forskningsnämnden och representanter för studenterna. De bedömningar, prioriteringar och behovsanalyser som beslutades och låg till grund för utbildningsutbudet är följande:

- Programutbudet ska anpassas efter utbyggnadskrav i regleringsbrevet
- Högskolans programutbud ska bedömas utifrån nedanstående förutsättningar.
 - Vision och verksamhetsidé
 - Arbetsmarknadens behov
 - Studenternas efterfrågan
 - Avancerad nivå
 - Akademiernas strategiska miljöbygge
 - Kunskapsmiljöarbetet, fas 1 (kartläggning och inventering av högskolans utbildnings- och forskningsverksamhet)
- Dimensioneringen av programutbudet bör säkerställas så att ett utrymme finns så att ca 20 procent av helårsstudenterna kvarstår till fristående kurser

Högskolan har, genom olika program och kurser, olika distributionsformer och varierad studietakt på flera sätt erbjudit utbildning som också ger möjlighet till fördjupning, breddning och kompetenshöjning hos redan yrkesverksamma/etablerade på arbetsmarknaden. Detta har skett genom fristående kurser,

olika specialistutbildningar, uppdragsutbildningar, sommarkurser och distansutbildningar.

Högskolan svarar för regionens basförsörjning av kompetens genom de olika yrkesexamina som Högskolan har rätt att utfärda, nämligen:

- Civilingenjörsexamen (ny)
- Förskolläraryrkesexamen
- Grundläraryrkesexamen
- Högskoleingenjörsexamen
- Sjuksköterskeexamen
- Specialistsjuksköterskeexamen
- Socionomexamen
- Ämnesläraryrkesexamen
- Yrkesläraryrkesexamen

Samtliga examensrätter utom yrkesläraryrkesexamen utnyttjas idag genom de olika utbildningsprogram som leder till respektive examen. Nytt för 2019 är att Högskolan från höstterminen erbjudit ämnesläraryrkesexamen inte bara med inriktning mot gymnasiet utan även med inriktning mot grundskolans årskurs 7-9 vilket blev möjligt då de nya bestämmelserna trädde i kraft sommaren 2018⁴. En ny ämneskombination med matematik och teknik har också tillkommit för inriktning mot grundskolans årskurs 7-9,. Denna utbildning genomförs i samarbete med kommunerna i regionen och är en arbetsintegrerad utbildning som har rönt stort intresse hos potentiella studenter. Högskolan erbjuder också sedan tidigare kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) vilket bidrar till ökade möjligheter till nya karriärvägar och kompetenshöjning för de som har ämneskompetens men saknar den pedagogiska. I dagsläget bedöms inte behovet av yrkesläraryrkesexamen vara av den omfattningen att Högskolan bör erbjuda utbildningen men om behovet ökar kan utbildningen åter komma att erbjudas. I likhet med resten av Sverige har några av läraryrkesprogrammen inte det antal sökande som motsvarar antal platser även om vi 2019 glädjande nog ser en ökning i antal 1:a handssökande och även antagna. Sett till samtliga läraryrkesprogram är det mer än två 1:a handssökande per plats (tabell 7).

I november 2018 erhöll Högskolan tillstånd att examinera civilingenjörer och ett program, med inriktning lantmäteriteknik, är nu planerat att starta höstterminen 2020 med plats för 30 studenter. För att öka presumtiva studenters möjligheter att

4. <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/09/ny-kortare-utbildning-for-blivande-amneslarare/>

läsa ingenjörsprogrammen erbjuder Högskolan förutbildningar i form av tekniskt basår och bastermin som – vid godkänt resultat – ger studenterna en plats på något av ingenjörsprogrammen.

Dimensioneringen av sjuksköterskeprogrammet är beroende av tillgång till verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och i dagsläget bedöms dessa utbildningar vara utbyggda i den omfattning som är möjlig relaterat till VFU-platser och lärarkompetens även om söktrycket är gott. Specialistsjuksköterskeprogrammen har utrymme att utöka då söktrycket inte motsvarar den planerade dimensioneringen av programplatser eller det behov av specialistsjuksköterskor som finns. Sjuksköterske- och specialistsjuksköterskeprogrammen diskuteras närmare under avsnitt "Utbyggnadskrav, hälso- och sjukvårdsutbildningar, förskolläro- och lärarutbildningar 2016 och 2019"

För att öka tillgång till utbildningar och bidra till kompetensförsörjning både regionalt och nationellt erbjuder Högskolan möjlighet att läsa ett antal yrkesutbildningar på distans, via webb eller som studieortsbaserad campusutbildning, ofta med stöd av lokala lärcentra. Dessa är sjuksköterskeprogrammet, socionomprogrammet och flera av lärarprogrammen.

Utöver programmen som leder till yrkesexamen har Högskolan flera kandidatprogram med koppling till arbetsmarknaden, exempelvis fastighetsmäklarprogrammet, personal- och arbetslivsprogrammet, ekonomiprogrammet och lantmätarprogrammet. Programmen har utvecklats i dialog och samarbete med yrkeslivet och är ett direkt svar på efterfrågade kompetensbehov regionalt och nationellt. Ett annat sätt att svara mot bildnings- och kompetensbehov är genom fristående kurser och Högskolans styrelse anger årligen hur stor andel av den totala volymen helårsstudenter som bör vara inom fristående kurser.

Möjligheten att efter avlagd kandidatexamen kunna fortsätta den akademiska banan på Högskolan via magister- eller masterexamen och slutligen utbildning på forskarnivå är goda för många program på grundnivå vilket också är en medveten och långsiktig strategisk satsning vid Högskolan.

Program

Under 2019 har Högskolan erbjudit 50 utbildningsprogram och 61 utbildningsinriktningar. Vad gäller inriktningar är exempelvis specialistsjuksköterskeprogrammet, grundlärarprogrammet, ämneslärarprogrammet och lantmätarprogrammet sådana program där det finns möjlighet att antingen från början eller en bit in välja inriktning på utbildningen. I tabell 1 räknas varje inriktning vilket ger summan 61 för 2019 och är en ökning med tre program/inriktningar jämfört med föregående år. Nyheter i utbudet är magisterprogram i utbildningsvetenskap med inriktning verksamhetsutveckling och vad gäller inriktningar så är det ämneslärarprogrammet med inriktning 7-9 (samma ingångsämnen som för inriktning gymnasieskolan) samt ämneslärarprogrammet med inriktning 7-9 ingångsämnen matematik-teknik som är nya.

Fristående kurser

För fristående kurs redovisar Högskolan dels två kategorier av kurser och dels en summering av de olika kurstillfällen som en kurs har. De kurser som redovisas här är de där studenter varit registrerade, inte samtliga kurser som erbjudits totalt. Möjligheten att öka eller minska antal kurser är stor och kan variera under året relaterat till söktryck och behov att fördela resurser, det är därför svårt att få en rättvisande bild av totalt antal kurser.

Högskolan erbjuder helt fristående kurser som inte ingår i program men även kurser som ingår i program men där studieplatser erbjuds för fristående ansökningar. Att ge möjlighet för studenter att läsa programkurser kan vara ett sätt för personer att uppdatera sig, höja sin kompetens och utveckla sig inom sitt yrke om studenten läst sin ursprungliga utbildning för många år sedan, således en viktig möjlighet inom det livslånga lärandet.

En kurs kan erbjudas på olika sätt, exempelvis på campus eller i någon distansform, med olika studietakt och på höst- eller vårterminen, vilket betyder att en kurs kan ha flera sökalternativ. Detta illustreras under "kurstillfällen" i tabell 2.

Den minskning som ses i antal kurser från 2018 fördelar sig jämt och bedöms i huvudsak bero på att högskolan prioriterat utveckling av program. Andelen helårsstudenter på fristående kurs är i linje med de beslut som tagits avseende utbildningsutbud.

Utbildningens volymer

För att redovisa utbildningens volymer används måtten helårsstudenter (HST) och helårsprestationer (HPR). Högskolan har under året producerat ca 300 fler helårsstudenter under 2019 jämfört med 2018 sett till all produktion av HST. Under avsnittet "Ekonomisk redovisning" kommenteras anslagsfinansierad utbildning närmare men överlag är den överproduktion som ses i diagram 1, inte en utveckling som i längden är önskvärd utan målet är en produktion som är i enlighet med tilldelade medel.

Fördelning mellan program och kurser

Diagram 2 beskriver fördelningen i procent mellan HST på program och HST på fristående kurs. Högskolan har under flera år haft en ökning av program på bekostnad av fristående kurser vilket är i linje med hela sektorn och också beskrivs i SOU 2015:70, "Högre utbildning under tjugo år" samt i Universitetskanslersämbetets årsrapport "Universitet och högskolor årsrapport 2019" 2019:11.

Fördelningen av helårsstudenter mellan program och kurser håller sig ungefär på den nivå som Högskolans styrelse anser är önskvärd med 19 procent för fristående kurs och resterande på program och inga förändringar i fördelningen ses från föregående år.

TABELL 1
Programutbud

Programutbud	2019	2018	2017
Program/inriktningar som leder till generell examen, grundnivå	18	18	18
Program/inriktningar som leder till generell examen, avancerad nivå	17	16	15
Program/inriktningar som leder till yrkesexamen, grundnivå	14	14	12
Program/inriktningar som leder till yrkesexamen, avancerad nivå	9	7	7
Övriga*	3	3	3
SUMMA	61	58	55

Källa: Högskolans beslutade programutbud

* Basår, bastermin och kompletterande pedagogisk utbildning (KPU)

TABELL 2
Utbud av fristående kurser

Kurser som givits under 2019	2019	2018	2017
Endast fristående kurs	130	113	122
Både program och fristående kurs	183	217	248
Summa	313	330	370

Kurstillfällen	2019	2018	2017
Endast fristående kurs	226	228	242
Både program och fristående kurs	158	173	226
Summa	384	401	468

Källa: LADOK

Att Högskolan väljer att prioritera program framför fristående kurs är bl. a. i linje med arbetsmarknadens behov, vilket i de flesta fall innebär examina eller i vart fall genomgången utbildningsprogram.

Fördelning mellan campus- och distansutbildning

Högskolan har ett stort utbud av distansutbildningar och fördelningen mellan campus- och distansutbildning har varit tämligen stabil de senaste åren. Jämfört med föregående år ändrats med 2 procentenheter (föregående år 57 procent campus och 43 procent distans) på respektive distributionsform.

Nätbaserad undervisning är inte tydligt separerad från campusutbildning och heller inte synonymt med distansutbildning. Gränsen mellan campus- respektive distansundervisning blir allt mer otydlig i takt med att tekniken förbättras, pedagogiken anpassas och studenternas efterfrågan på webbaserat undervisningsmaterial ökar. Det är av den anledningen svårt att använda sig av enbart kategorierna campus och nätbaserad utbildning såsom efterfrågas i regleringsbrev då utbildningar kan ha mer eller mindre inslag av fysiska träffar.

Att istället använda begreppet "distans" speglar bättre den variation som kan erbjudas utöver traditionell campusbaserad undervisning. Begreppet "distans" används också i exempelvis UKÅ:s statistik samt av Universitets- och högskolerådets informationssida www.studera.nu i samma betydelse som beskrivet ovan⁵.

Utöver dessa distributionsformer erbjuds även möjlighet att söka så kallad studieortsbaserad campusutbildning för sjuksköterskeprogrammet, socionomprogrammet och tekniskt basår. Distributionsformen innebär att studenterna tillhör en fast geografisk studiegrupp med undervisning och träffar på ett lokalt campus, ofta på kommunens lärcentra.

Denna distributionsform kräver fysisk närvaro enligt schema och lärare reser till studieorten och undervisar. Möjligheten för studenter att bo kvar på orten men ändå tillhöra en studentgrupp har visat sig vara viktig för många studenter och för den lokala kompetensförsörjningen.

En utbildning kan i vissa fall registreras som "campus" om den har stora krav på närvaro även om närvaron sker på ett lärcentrum och i andra fall som "distans/nätbaserad" om inslagen av fysisk närvaro är liten på lärcentra och i huvudsak består av nätbaserad undervisning. Detta belyses om man istället presenterar tre kategorier under denna rubrik eftersom det då blir synligt att studieortsbaserad tar andelar av både campus och distans. Diagram 3

Totalt 14 utbildningsprogram erbjuds i någon distansform eller studieortsbaserat vilket ökar tillgängligheten för studenter som av olika skäl inte kan bosätta sig nära campus. Enligt diagrammen nedan, uppdelade på kön, framgår att kvinnor

väljer distansutbildning i nästan lika hög grad som campusutbildning medan män i högre grad väljer campusutbildning. Specifikt gällande studieortsbaserad campusutbildning så verkar det vara en studieform som i hög grad lockar kvinnor. I Universitetskanslersämbetets rapport 2017:18 "Distansutbildning i svensk högskola", noteras också att kvinnor i högre grad väljer distansutbildning och att fler kvinnor än män som deltar i distansundervisning har hemmavarande barn⁶. Detta är inte kontrollerat specifikt för Högskolan i Gävle men troligen bidrar möjligheterna till distansutbildning i någon form och studieortsbaserad utbildning till att fler kvinnor har möjlighet att delta i utbildning. Det utbud som presenteras för varje distributionsform har förmodligen också stor betydelse och de utbildningar Högskolan hittills har erbjudit på lärcentra har i huvudsak dominerats av kvinnliga studenter. Dock består förutbildningarna främst av män vilket kan ha en relation till ingenjörsutbildningarna som blir tillgängliga efter avslutad förutbildning.

Fördelning mellan utbildningsnivåer

Högskolan har en uttalad ambition att öka omfattningen av utbildning på avancerad nivå vilket sedan flera år varit ett av de kriterier som högskolestyrelsen beslutat ska beaktas för utbildningsutbudet varje läsår. Antalet registrerade studenter på avancerad nivå är oförändrat jämfört med föregående år. Två program på avancerad nivå fick ställas in, i det ena fallet på grund av för få sökanden (specialistsjuksköterskeprogrammet inriktning vård av äldre) och i det andra fallet bedömdes att tillräckliga resurser ej kunde erbjudas för att möta det stora antal internationella studenter som sökt utbildningen (masterprogram i elektronik, inriktning telekommunikation). Det är inga större skillnader mellan kvinnor och män avseende grund- och avancerad nivå medan något fler män utnyttjar förutbildningarna Basår/Bastermin.

Prestationsgrader

Prestationsgrad på aggregerad nivå definieras som antalet helårsprestationer (HPR) dividerat med antalet helårsstudenter (HST). Måttet visar inte i vilken utsträckning enskilda studenter slutför sina kurser och är känsligt för förändringar i dimensioneringen av utbildningarna. Om antagningen ökar markant kommer studentpopulationen som ger upphov till HST-registreringar att vara större än den som ger upphov till HPR-registreringar och prestationsgraden kommer då att sjunka. När antagningen istället minskar sker det omvända, prestationsgraden ökar. I tabell 4 redovisas prestationsgraderna för de olika utbildningsformerna och prestationsgraden håller sig tämligen stabil över tid och som förväntat är de något lägre för distansformerna. Åter, då kategorin studieortsbaserad campusutbildning, "Lärcentra", läggs till såsom i diagram 3 tidigare så verkar prestationsgraden

5. <https://www.studera.nu/att-valja-utbildning/distansstudier/studera-pa-distans/>

6. <https://www.uka.se/download/18.7dd85270160df71eab213c7/1516027105807/rapport-2017-12-20-distansutbildning-svensk%20hogskola.pdf>

TABELL 3
Fördelning mellan campus- och distansutbildning

	2019			2018			2017		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Campus	51%	64%	55%	53%	65%	57%	52%	65%	56%
Distans	49%	36%	45%	47%	35%	43%	48%	35%	44%

Källa: LADOK

DIAGRAM 1
Utveckling av helårsstudenter
och helårsprestationer

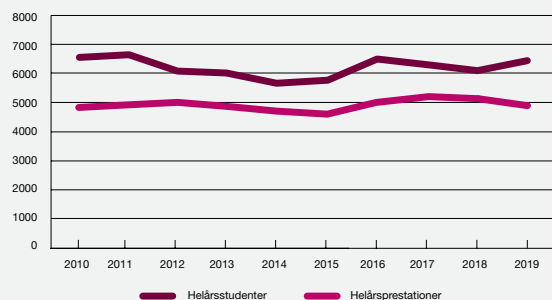
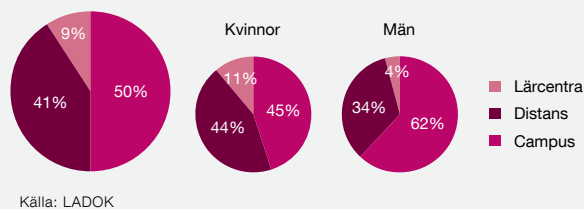

DIAGRAM 3
Fördelning av HST på campus/distans/lärcentra, 2019

Källa: LADOK

DIAGRAM 2
Utveckling av helårsstudenter fördelat på program
respektive fristående kurser

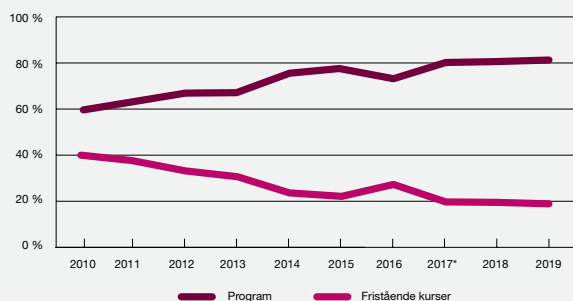
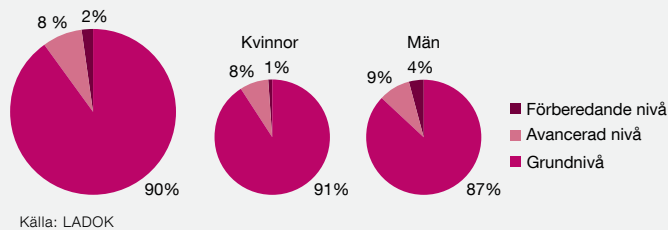

DIAGRAM 4
Fördelning av helårsstudenter på
utbildningsnivåer, 2019

Källa: LADOK

TABELL 4
Prestationsgrad för de olika utbildningsformerna 2017-2019

	Campus			Distans			Lärcentra		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Program	89%	89%	89%	81%	85%	80%	95%	99%	93%
Kvinnor	92%	91%	92%	83%	88%	82%	96%	99%	95%
Män	84%	86%	85%	73%	74%	69%	84%	93%	83%
Fristående kurser	71%	72%	65%	54%	55%	56%			
Kvinnor	80%	77%	70%	55%	57%	59%			
Män	62%	64%	60%	52%	50%	51%			
Totalt	88%	88%	88%	70%	74%	71%	95%	99%	93%

Källa: LADOK

vara högst för den utbildningsformen, även över tid.

Då en av de utbildningar som erbjuds för denna studieform är sjuksköterskeutbildningen vilken har en mycket hög prestationsgrad eftersom examen krävs för att kunna arbeta i yrket, så har en jämförelse gjorts med samma utbildning som också erbjuds på campus. Det visar sig då att prestationsgraden för campus och studieortsbaserad är lika god.

Examina

Antal utfärdade examina framgår av tabell 5 och jämfört med 2018 har Högskolan utfärdat drygt 80 fler examina vilket är en marginell men ändå glädjande ökning. Ökningen är främst inom yrkesexamen och gäller bristyrken som förskolläraryrkes- och grundlärarexamen samt sjuksköterskeexamen och specialistsjuksköterskeexamen, vilket hänger ihop med tidigare satsningar på dessa utbildningar som inleddes 2014. Även kandidatexamen har ökat en del även om generell examen totalt ligger på samma nivå som förra året.

Uppdragsutbildning

De största uppdragen genomförs inom sjuksköterske- och fastighetsmäklarområdet och det är också inom de områdena (medicin- och vårdområdet samt juridiska och samhällsvetenskapliga området) Högskolan i år registrerar en liten ökning jämfört med föregående år även om den totala produktionen av HST på uppdragsutbildning är i nivå med föregående år, se tabell 6.

Rekrytering

Regional rekrytering

Högskolan i Gävle är placerad i en region som historiskt haft stora utmaningar i fråga om utbildningsnivå och arbetslöshet vilket gör att frågan om regional rekrytering samt Högskolans bidrag till höjd utbildningsnivå är intressant att följa. Diagram 6 illustrerar att Högskolan givetvis rekryterar studenter från Gävleborgs län men i stor utsträckning även från Uppsala-Stockholmsregionen vilket är den största rekryteringsbasen i

TABELL 5
Utfärdade examina

	2019	Kvinnor	Män	2018	Kvinnor	Män	2017	Kvinnor	Män
Yrkesexamen	654	512	142	577	467	110	562	452	108
Barn- och ungdomspedagogisk examen	2	1	1						
Förskollärarexamen	100	93	7	73	71	2	54	48	6
Grundlärarexamen	104	84	20	89	75	14	69	58	11
Högskoleingenjörsexamen	77	19	58	74	23	51	88	31	57
Lärarexamen	7	3	4	15	13	2	24	16	8
Sjuksköterskeexamen	184	161	23	155	139	16	174	162	12
Socionomexamen	75	71	4	83	77	6	74	71	3
Specialistsjuksköterskeexamen	49	46	3	35	31	4	38	35	3
Yrkeslärarexamen							1	1	
Ämneslärarexamen	25	16	9	29	23	6	14	12	2
Ämneslärarexamen KPU	31	18	13	24	15	9	26	18	8
Generell examen	817	584	233	808	551	257	799	531	268
Högskoleexamen	10	6	4	17	3	14	17	7	10
Kandidatexamen	694	517	177	675	502	173	644	465	179
Magisterexamen	99	55	44	92	37	55	108	51	57
Masterexamen	12	5	7	20	7	13	26	7	19
Licentiatexamen							1	1	
Doktorsexamen	2	1	1	4	2	2	3		3
Övrig examen							1		1
Totalt	1471	1096	375	1385	1018	367	1362	983	377

Källa: LADOK

Sverige utöver det egna länet. En stor rekrytering sker även i gruppen "Ej folkbokförda i Sverige" som motsvarar studenter som söker till Högskolan från andra länder. Denna grupp var även föregående år den tredje största kategorin men benämndes då "okänt" och kommenterades inte. Jämfört med föregående års rapportering har högskolan fortsatt rekrytera i stort sett i samma utsträckning från Uppsala-Stockholm och har minskat med knappt 4 procentenheter från det egna länet. Övergripande är rekryteringsbilden densamma.

Breddad rekrytering

Samtliga lärosäten har uppdrag att främja och bredda rekryteringen vilket handlar om att öka mångfald och motverka snedrekrytering. En vanlig förståelse av breddad rekrytering är ökad rekrytering från studieovana miljöer vilket i sin tur definieras utifrån föräldrarnas utbildningsnivå. Det handlar också om att öka rekrytering av studenter med utländsk bakgrund och i Universitetskanslersämbetets årsrapport 2019⁷ anges för samtliga lärosäten den andel av årets högskolenybörjare som har minst en förälder med minst treårig eftergymnasial utbildning och andel högskolenybörjare som har utländsk bakgrund.

Siffran i årsrapporten föregående år gällande högskolenybörjare som har minst en förälder med minst treårig eftergymnasial utbildning var 25 procent (läsåret 2016/2017) och 2019 redovisas 25,4 procent avseende läsåret 2017/2018. Högskolan ligger därmed i linje med föregående års rapportering och i liknande nivåer som flera av högskolorna i samma kategori (variation från 7,3 till 40,1 där de flesta ligger runt 20).

För högskolenybörjare med utländsk bakgrund anges siffran 20,4 procent. För 2016/2017 ger UKÅ:s årsrapport ingen uppgift men i rapport från Statistiska centralbyrån⁸ ges siffran 13 procent. Högskolan har ökat antal högskolenybörjare med utländsk bakgrund, vilket är glädjande och följer den trend som beskrivs för hela landet i båda rapporterna. Huvudsakligen följer sammansättningen av de som börjar på högskolan den sammansättning som ses i befolkningen generellt och andelen med utländsk bakgrund ökar i hela landet.

Breddad rekrytering innebär även satsningar inom andra områden såsom medvetenhet om och arbete för att öka under-representerat kön i utbildningar och för att öka möjligheterna att delta i undervisning genom utbildning i distansform samt genom anpassningar. Dessa delar beskrivs på andra ställen i årsredovisningen där olika distributionsformer av utbildning beskrivs samt avsnitt där jämställdhetsarbetet på Högskolan redovisas.

Ansökningar till utbildningsprogram

De flesta utbildningsprogram på Högskolan har antagning på höstterminen. Ekonomiprogrammet, företagsekonomiska magisterprogrammet och sjuksköterskeprogrammet antar

7. https://www.uka.se/download/18_c013a3016af7e05c3d5da/1559032171843/UKÅ%20årsrapport%202019_web.pdf
8. https://www.scb.se/contentassets/e1ec360edd5b4879a2462192060755aa/uf0211_201617_sm_uf19sm1801.pdf

TABELL 6
Antal helårsstudenter inom uppdragsutbildning

	HST			HPR		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Humanistiska området (HU)	6	9	2	8	3	3
Kvinnor	4	5	1	5	1	3
Män	2	4	1	3	2	1
Juridiska området (JU)	37	32	35	35	33	37
Kvinnor	17	15	15	16	17	16
Män	20	17	19	19	17	22
Medicinska området (ME)	18	16	13	16	14	16
Kvinnor	17	14	12	15	12	14
Män	1	2	1	1	2	2
Naturvetenskapliga området (NA)	4	4	6	4	4	13
Kvinnor	4	4	5	4	4	11
Män	0	0	0	0	0	2
Samhällsvetenskapliga området (SA)	42	36	40	38	34	38
Kvinnor	21	17	17	17	18	16
Män	21	18	23	20	17	22
Tekniska området (TE)	47	53	37	48	37	30
Kvinnor	22	28	16	24	19	12
Män	25	24	21	24	17	18
Undervisningsområdet (LU)	11	17	14	8	17	7
Kvinnor	7	14	10	5	14	5
Män	4	3	4	3	3	3
Vårdområdet (VÅ)	119	112*	125	123	113	78
Kvinnor	108	104*	116	112	104	73
Män	11	7*	8	11	8	5
Totalt	286	279*	272	281	254	223

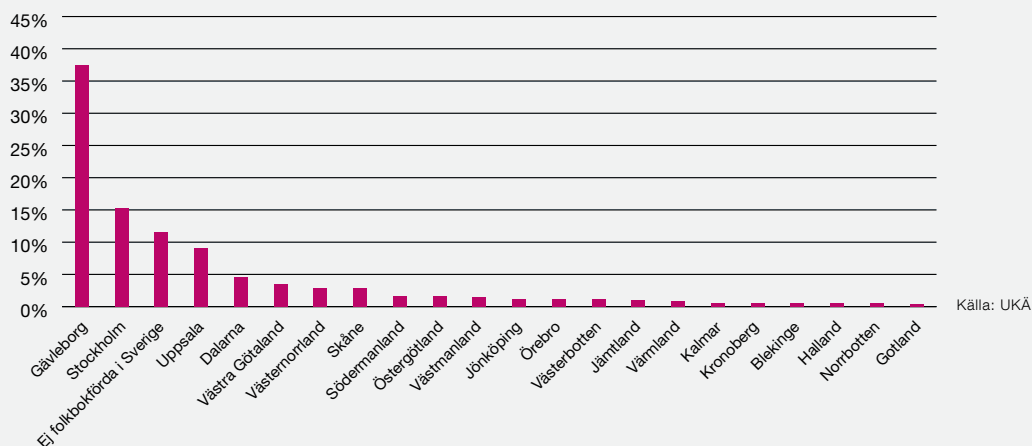
Källa: LADOK

* Uppgiften har korrigerats jämfört med årsredovisningen 2018 p g a en försenad registrering. Notering: Avrundning kan göra att kategorierna inte alltid summerar till totalsumman

studenter både vår och höst och slutligen har Högskolan fyra program och en förutbildning som antar enbart på våren; kompletterande utbildning för sjuksköterskor med utländsk examen utanför EU/EES och Schweiz (KUSK), masterprogram i socialt arbete, magisterprogram i utbildningsvetenskap med inriktning verksamhetsutveckling, masterprogrammet i utbildningsvetenskap med inriktning verksamhetsutveckling samt bastermin.

Högskolan har ökat i popularitet avseende lärarprogrammen samt något gällande magisterprogrammen och masterprogrammen. Förutbildningarna är i linje med föregående år och en nedgång ses hos övriga program. Vad gäller antagning så ökar den till lärarprogrammen, magister- och masterpro-

DIAGRAM 5
Högskolenybörjare vid Högskolan i Gävle HT2019, per län

TABELL 7
Ansökningar till utbildningsprogram

	Förstahandssökande			Antagna			1:a handssökande/plats		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Ingenjörsprogram	146	187*	150	128	148**	143	0,8	1,2	0,7
Ingenjörsprogram - Tekniskt basår/Bastermin	43	85		29					
Läraryr	1 104	964	1 012	684	577	599	2,4	2,2	1,9
Magisterprogram	1 158	1 123	1 349	461	361	455	7,5	7,0	8,7
Masterprogram	457	412	378	287	342	232	2,4	2,2	3,0
Sjuksköterskeprogram	500	577	646	317	336	328	1,9	2,2	2,5
Socionomprogrammet	702	763	903	113	120	150	8,4	10,6	10,8
Tekniskbasår/bastermin	162	158	189	159	153	175	1,1	1,4	1,1
Övriga	3 174	3 697	3 612	1 507	1 394**	1 390	3,5	4,1	4,0

Källa: UHR

* Uppgiften har korrigerats jämfört med Årsredovisningen 2018

** Uppgiften har korrigerats jämfört med Årsredovisningen 2018

- Lantmätare med högskoleingenjörsinriktning flyttad från "övriga"

TABELL 8
Högskolans 10 mest sökta utbildningar 2019

Utbildning	Ansökningsomgång	Antal förstahandssökande
Kandidatprogram i utredningskriminologi - Distans	HT-19	786
Socionomprogrammet - Distans	HT-19	702
Företagsekonomiska magisterprogrammet, inriktning mot affärsutveckling (MBA)	MASTER VT-19	672
Ekonomprogrammet - Distans	VT-19	577
Ekonomprogrammet - Distans	HT-19	503
Förskolläraryr - Distans	HT-19	366
Kandidatprogram i socialt arbete med inriktning internationellt socialt arbete	IKHT-19	313
Fastighetsmäklarprogrammet	HT-19	286
Företagsekonomiska magisterprogrammet	MASTER HT-19	256
Grundläraryr med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3 - Distans	HT-19	219

Källa: UHR

grammen. Den nedgång i antagna som ses avseende masterprogram beror på att ett program ställdes in på grund av resursbrist. Totalt har Högskolan ökat sin antagning jämfört med föregående år. Sett till söktrycket har Högskolan två kategorier/program som sticker ut, magisterprogrammen (som kategori) och socionomprogrammet. Socionomprogrammet har minskat något men är fortfarande ett mycket populärt program och magisterprogrammen lockar i vissa fall många internationella studenter vilket bidrar till höga siffror avseende den kategorin. Lärarprogrammen ökar något i söktryck vilket främst beror på att grundlärarprogrammet med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3 verkar öka i popularitet vilket är glädjande och i linje med de satsningar på lärarprogrammen som gjorts. Sjuksköterskeprogrammet och ingenjörsprogrammen har istället fått ett något minskat söktryck jämfört med föregående år vilket uppmärksammas och kommer diskuteras i arbete med programutbud och dimensionering av utbildningsutbud.

Studenter kan söka direkt till ingenjörsprogrammen eller få en plats på ingenjörsprogrammen genom att gå genom en förutbildning. För 2017 var det inte möjligt via UHR:s siffror att få fram båda dessa kategorier av ansökningar vilket uppmärksammades för 2018 då de studenter som tillkom till ingenjörsprogrammen via en förutbildning lades till manuellt (det var då 85 stycken). För 2019 finns även dessa med i UHR:s statistik så i tabell 7 har de studenter som sökt ingenjörsprogrammen efter förutbildning tydliggjorts.

Av Högskolans tio mest sökta program är två distansprogram i topp, vilket framgår av tabell 8. Totalt bedrivs en majoritet (6/10) av de populäraste programmen i någon distansform. Bland övriga syns två program på avancerad nivå samt fastighetsmäklarprogrammet och grundlärarprogrammet inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3. Jämfört med föregående år har sjuksköterskeprogrammet med antagning vårtermin och hösttermin fått ge plats åt grundlärarprogrammet med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3, distans samt kandidatprogram i

socialt arbete med inriktning internationellt socialt arbete och istället för ekonomiprogrammet är det kandidatprogrammet i utredningskriminologi som är nr 1.

Samverkan inom utbildningarna

En viktig form av samverkan är den som sker i och i anslutning till specifika utbildningar, där Högskolans studenter får möjlighet att möta företrädare för verksamheter utanför Högskolan och i många fall sådana som kan erbjuda arbete efter avslutade studier eller på andra sätt bidra med relevant empiri till utbildningen.

Inom flera av de reglerade yrkesutbildningarna är samverkan inskriven i examensordningen genom kraven på verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Detta har på flera sätt bidragit till att robusta samverkansorganisationer vuxit fram kring lärar-, sjuksköterske- och socionomutbildningarna.

Inom ingenjörsutbildningarna, där inga formella krav på verksamhetsförlagd utbildning ställs i examensordningen, har Högskolan som ett av få svenska lärosäten infört samverkansformen Co-operative Education (Co-op), som innebär att studenten genom anställning är knuten till ett partnerföretag under sin studietid och på så sätt kopplar sin utbildning till partnerföretagets verksamhet. Co-op relationen leder inte sällan till att studenter får anställning efter examen, samt att samverkanskontakter för forskning initieras. Tabell 9 sammanfattar antal HST inom Co-op-utbildningar.

En annan samverkansform är utbildningsråd som är kopplade till Högskolans utbildningsprogram där bl. a. företrädare för arbetsliv deltar. Detta belyses ytterligare i avsnittet "Studentinflytande".

TABELL 9
Antal helårsstudenter inom Co-op-utbildning

	2019	2018	2017
Automationsingenjör, Co-op	25	23	26
Kvinnor	2	3	3
Män	23	21	23
Energisystemingenjör, Co-op	37	39	48
Kvinnor	11	11	14
Män	26	28	33
Maskiningenjör, Co-op	42	39	49
Kvinnor	6	5	6
Män	36	34	43
Miljöingenjör, intriktning VA-teknik (Co-op)	16	15	11
Kvinnor	9	8	6
Män	7	7	4
Miljöteknik - vatten, återvinning, Co-op	1	4	15
Kvinnor	1	3	7
Män	0	1	9
Totalsumma	122	120	149

Källa: LADOK

*Notering: Avrundning kan göra att kategorierna inte alltid summerar till totalsumman

TABELL 11
Antal studieavgiftsskyldiga studenter

	HST			HPR		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Grundnivå	18	19	16	16	11	12
Kvinnor	5	5	5	5	4	5
Män	13	14	11	11	7	8
Avancerad nivå	62	41	23	44	28	20
Kvinnor	17	14	5	12	10	3
Män	45	27	19	32	19	17
Totalt	80	61	40	60	39	32

Källa: LADOK

*Notering: Avrundning kan göra att kategorierna inte alltid summerar till totalsumman

TABELL 12
Utdelade stipendiemedel till studieavgiftsskyldiga studenter

År	2019	2018	2017
Tkr	1353	1937	1724

Källa: Business world

TABELL 10
Antal inresande och utresande studenter inom utbytesprogram

	2019	2018	2017
Inresande			
Bilaterala utbytesavtal		4	2
Kvinnor		3	2
Män		1	
Comenius	18	18	19
Kvinnor	15	14	13
Män	3	4	6
Erasmus plus	99	125	133
Kvinnor	45	48	68
Män	54	77	65
Linnaeus Palme	3	2	10
Kvinnor	2	1	7
Män	1	1	3
Nordplus	1	3	2
Kvinnor	1	3	2
Män			
Totalt	121	152	166

Utresande

Bilaterala utbytesavtal	3	1	7
Kvinnor	1	1	3
Män	2		4
Erasmus plus	14	16	13
Kvinnor	9	8	6
Män	5	8	7
Linnaeus Palme	1		1
Kvinnor			1
Män	1		
Övriga utbytesprogram			2
Kvinnor			
Män			2
Totalt	18	17	23

Källa: Kommunikationsavdelningen

Internationalisering

Studieavgifter för tredjelandsstudenter

I årsredovisningen ska den studieavgiftsfinansierade verksamhetens omfattning redovisas. Årsredovisningen ska även innehålla en redogörelse för den studieavgiftsfinansierade verksamhetens eventuella påverkan på ett universitets eller en högskolas övriga verksamhet. Universitet och högskolor ska redovisa antalet tredjelandsstudenter som har deltagit i utbildning inom ett utbytesavtal och de eventuella förändringar som har skett i denna verksamhet. Vidare ska universitet och högskolor redovisa hur samarbetet med Migrationsverket har fungerat. Universitet och högskolor ska även redovisa antalet avgiftsskyldiga studenter som har antagits genom separat antagning samt hur den studieavgiftsfinansierade verksamheten har påverkats av denna.

Utbytesverksamhet

Tabell 10 illustrerar att antalet inresande har under 2019 minskat jämfört med de två tidigare åren vilket vid kontroll verkar fördela sig jämt över kurserna och ingen tydlig koppling till viss utbildning kan ses. Antal utresande studenter håller sig på samma nivå som föregående år. Högskolans ambition är att öka utbytesverksamheten och arbetar därför med att finna flera sätt att arbeta med internationalisering utöver de traditionella formerna. I samarbete med Kingston College, London, har utbyte genomförts under några dagar där både studenter (8 utresande, 4 inresande) och lärare (1 utresande, 2 inresande) har gjort studiebesök inom förskoleverksamhet. Utöver detta har Högskolan påbörjat arbetet med att öka mobiliteten även bland personal i stödverksamheten vilket har skett inom ramen för Erasmus+. Hittills har åtta personer genomfört en engelskkurs och under 2020 planeras för att omkring 30 personer kommer delta uppdelat på tre kursomgångar. Syftet med kursen är bl. a. att kompetensutveckla personal i engelska anpassad för arbetsplatsen.

Studieavgiftsfinansierad verksamhet

Av tabell 11 framgår att antalet avgiftsskyldiga studenter har ökat på avancerad nivå vilket beror på ökning i främst det Företags-ekonomiska magisterprogrammet (19 studenter 2018 och 36 studenter 2019). Högskolan erbjuder ett internationellt utbildningsprogram på grundnivå, kandidatprogrammet i internationell socialt arbete, och tabellen avseende helårsstudenter på denna nivå speglar främst det programmet. Den totala omfattningen av studieavgiftsskyldiga studenter utgör en liten andel av Högskolans totala studentpopulation. Värt att uppmärksamma när det gäller hanteringen av studieavgifter är att det är en tids- och resurskrävande hantering som ofta handlar om återbetalningar av avgifter då studenter vid utbildningsstart väljer att inte delta i utbildning. Detta medför förändrade förutsättningar för såväl planering som uppföljning och genomförande av utbildning.

Samarbetet med Migrationsverket har fungerat väl under året och inga avgiftsskyldiga studenter har antagits genom separat antagning.

Tabell 12 visar omfattningen av utdelade stipendiemedel som Högskolan fördelat till studieavgiftsskyldiga studenter. Som synes i tabellen minskar utdelade stipendiemedel från föregående år och den största orsaken tycks vara att det är svårare för sökande studenter att få uppehållstillstånd vilket kan förklaras av att Migrationsverket och Sveriges ambassader samt generalkonsulat i utlandet inte hinner med hanteringen av ansökningar. I vissa fall har också kraven skärpts för att få uppehållstillstånd. De presumtiva studenter som beviljas stipendier är således fler än de som slutligen registreras vid terminsstarten och därmed tar del av de medel som beviljats.

Kompletterande utbildning för sjuksköterskor med utländsk examen från land utanför EU/EES och Schweiz (KUSK)

Integrationsåtgärder

Samtliga lärosäten som tilldelas medel från denna anslagspost ska i årsredovisningarna redogöra för antalet sökande och antagna till utbildning som bedrivs enligt förordningen (2008:1101) om högskoleutbildning som kompletterar avslutad utländsk utbildning samt antalet helårsstudenter som har deltagit i utbildning enligt ovan uppdelat på antagningstermin. Av årsredovisningarna ska även framgå utbildningens upplägg och de viktigaste erfarenheterna av satsningen. Medverkande lärosäten ska göra en uppskattning av kostnaderna för satsningen uppdelat på nedlagda kostnader för planering, antagning, validering, undervisning och verksamhetsförlagd utbildning.

Medverkande lärosäten ska i årsredovisningen även redovisa:

- 1. antalet studenter som har genomgått utbildningen med godkänt resultat, och*
- 2. antalet studenter som har avbrutit studierna under utbildningens gång och anledningen till detta.*

Slutligen ska medverkande lärosäten redogöra för hur de arbetar med uppföljning av utbildningen och resultatet av sådan uppföljning samt lämna underlag för uppföljning och utvärdering av området som utförs av Universitetskanslersämbetet. Medverkande universitet och högskolor ska bistå de lärosäten som har samordningsansvar för de kompletterande utbildningarna. De utbildningar som ersätts med medel från denna anslagspost ger inte lärosätena rätt till någon ersättning inom ordinarie takbelopp.

Under 2017 fick Högskolan i Gävle som ett av flera lärosäten uppdrag att starta kompletterande utbildning för sjuksköterskor med examen från länder utanför EU/EES/Schweiz (KUSK). För att snabbt komma igång och erbjuda utbildningen startade man först utbildningen i kursform (vårterminen 2018) i samråd med samordnande lärosäte medan man parallellt arbetade fram en utbildningsplan för att kunna erbjuda utbildningen i programform från vårterminen 2019.

Utbildningen omfattar ett års heltidsstudier (60 högskolepo-

äng) och innehåller teoretiska och praktiska studier som bygger på studenternas tidigare kunskaper. Programmet består av åtta kurser med olika inriktningar. Verksamhetsförlagd utbildning är en viktig del och sker inom primärvård, psykiatrisk vård, kommunal vård och omsorg samt inom någon av specialiteterna medicin, kirurgi och geriatrik.

Inledningsvis 2018 hade Högskolan 20 platser och inför 2019 tilldelades vi 25 platser. Intresset för utbildningen är stort men alla som söker uppfyller inte behörighetskraven. De vanligaste anledningarna är avsaknad av betyg i svenska och/eller att beslut från Socialstyrelsen saknas.

Kostnaderna för satsningen fördelas i huvudsak på konkret undervisning vilket innefattar lärartid, undervisningslokaler och övriga resurser för detta vilket är den största kostnaden (ca 1280 tkr) följt av planering/antagning/validering vilket främst sköts av utbildningsledare, kursansvariga och medarbetare i stödverksamheten (ca 780 tkr). Slutligen finns också kostnader för verksamhetsförlagd utbildning (ca 93 tkr). Utöver dessa kostnader tillkommer också "övrig drift" vilket exempelvis är resor, trycksaker, logi som är kopplade till de lärare och andra som genomför utbildningen (ca 40 tkr). Samtliga siffror är hämtade från den budget som lagts internt för just denna utbildning (källa ekonomiavdelningen).

Vårterminen 2018 antogs de första studenterna (12) och samtliga klarade utbildningen med godkänt resultat. Vårterminen 2019 var det 65 som sökte, 16 blev antagna och samtliga är fortfarande kvar i utbildningen (inga avhopp) vilket därmed motsvarar antal HST. Programmet hade inför nästa antagning (vårterminen 2020) 42 förstahandssökande.

Utvärderingarna i form av kursvärderingar har visat att studenterna är nöjda med utbildningen och med lärarnas engagemang. Det har identifierats att ytterligare vikt behöver läggas vid att träna det svenska språket i samband med undervisningssituationerna och planering för detta pågår. De största utmaningarna rör verksamhetsförlagd utbildning (VFU) – för lärosätets del handlar det om att kunna ordna VFU-platser för samtliga studenter och för studenternas del om att under korta perioder och under högt tempo komma in i den roll som förväntas av sjuksköterskor. Vad gäller tillgången till VFU-platser undersöks om avtal kan skrivas med fler vårdgivare och för studenternas del om ytterligare introduktion kan ges inför VFU-perioderna om bl.a. rutiner och organisation.

Studentinflytande

Studenterna är representerade i högskolestyrelse, utbildnings- och forskningsnämnd, forskarutbildningsnämnd, anställningsnämnd, disciplinnämnd, arbetsmiljökommitté och rektors ledningsgrupp. Utöver dessa centrala organ har studenterna även representation i vissa beredande organ; Rådet för hållbar utveckling och Arbetsmiljögrupp för studenter. Totalt omfattar detta 22 platser och 20 har tagits i anspråk under 2019 vilket

är två fler än föregående år. För andra året i rad nyttjades 6 av 9 platser i Högskolans tre akademiråd.

I samtliga utbildningsplaner är det infört att utbildningsråd ska knytas till utbildningsprogrammet och syftet är att ge studenter och företrädare för yrkesliv och samhälle inflytande över utbildningsprogrammet. Vad gäller utbildningsråden har studentkåren platser i 46 olika utbildningsråd och antal platser i varje råd varierar främst beroende på utbildningsprogrammets storlek. Under 2019 har studentkåren haft studentrepresentanter i 29 utbildningsråd och i dessa har 88 studentrepresentanter valts in. Antalet medverkande studenter kan dock vara högre då det framgått att alla studenter inte blivit invalda via studentkåren och sålunda inte framgår i Gefle Studentkårs statistik.

Generellt är det svårare att rekrytera studenter till utbildningsråd i de program som är på avancerad nivå och en möjlig orsak kan vara att det är mindre grupper där studenterna kan ha god dialog med utbildningens ansvariga. Ytterligare en orsak kan vara att program på avancerad nivå har fler internationella studenter vilket skulle kunna medföra svårigheter vid rekrytering på grund av språkbarriärer och kulturskillnader. Ett utvecklingsarbete har påbörjats för att förbättra den utbildning som ges av Gefle Studentkår tillsammans med avdelningen för utbildningsstöd till studentrepresentanter. Detta för att ännu bättre kunna tillgodose de kunskaper och behov som representanterna behöver för att inom sitt uppdrag kunna utöva inflytande och påverkan. Förhoppningen är att denna insats ska leda till att representanterna dels blir medvetna om sina rättigheter men även kan bidra till att antalet ansökningar ökar och att antalet studenter som ej är invalda av studentkåren på sikt minskar.

För att säkerställa studenternas möjlighet att utöva inflytande över sin utbildning och för att tillgodose Utbildnings- och forskningsnämndens krav på kvalitetsuppföljning finns vid Högskolan en rutin för kursvärderingar. Rutinen beskriver bland annat att alla studenter vid Högskolan i Gävle ska ges möjlighet att framföra synpunkter på genomgången kurs via en kursvärdering samt i övrigt formerna för genomförande och kommunikering av resultat.

Högskolan tillämpar en automatiserad hantering av kursvärderingar vilket säkerställer att samtliga studenter ges möjlighet att framföra sina synpunkter på kursen samt att en sammanställning av kursvärderingsresultaten kommuniceras till alla berörda studenter. Därutöver finns en rutin för årlig uppföljning av utbildningsprogrammen för att tillvarata studenternas synpunkter på genomförd utbildning.

Jämställdhet och lika villkor inom utbildningen

Inom Högskolan i Gävle eftersträvas en arbetsmiljö där studenter och medarbetare bemöter varandra på ett jämställt, inkluderande och respektfullt sätt. Det sker ett systematiskt och målmedvetet arbete för att förebygga och motverka kränkande särbehandling, trakasserier och diskriminering på grund av kön, könsidentitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Det systematiska främjande och förebyggande lika villkorsarbetet inom Högskolan är integrerat i den ordinarie styr- och ledningsprocessen och följer en given struktur.

Den årliga insparken ska vara inkluderande och fri från trakasserier. Som en del i det främjande lika villkorsarbetet utbildas samtliga ca 300 faddrar under en heldag om bland annat normer, nolltolerans mot trakasserier och om jämställdhet. Vid introduktion av samtliga nya studenter informeras om högskolans policy och nolltolerans avseende trakasserier och diskriminering.

Vid Högskolan i Gävle ska studievillkoren vara sådana att det går att förena studier med föräldraskap. Det är en viktig jämställdhetsfråga som påverkar förutsättningarna att studera och Högskolan ska vara en attraktiv studieplats där personer med omsorgsansvar ges möjlighet att förena studier och föräldraskap. Under året har Högskolans policy gällande möjligheten att förena föräldraskap och studier implementerats.

Under 2019 har 459 studenter (350 kvinnor och 109 män) med funktionsnedsättning beviljats särskilt pedagogiskt stöd (källa: Nais – nationellt administrations- och informationssystem för samordning av särskilt pedagogiskt stöd på universitet och högskolor). Det är en ökning med 21 procent mot föregående år. Antalet studenter med beviljat pedagogiskt stöd har ökat stadigt de senaste åren och så även omfattningen av stödinsatser. Det är framförallt neuropsykiatriska variationer, dokumenterade läs- och skrivsvårigheter och psykisk ohälsa som ökar. Samtliga studenter får information om stödverksamheten under sin första dag på Högskolan och sedan löpande under året genom olika informationsinsatser. Samordnarna för pedagogiskt stöd har under året erbjudit medarbetare workshops- och informationsträffar.

I den högskolepedagogiska kursen, vilken är obligatorisk för alla nyanställda lärare, ingår det från och med 2019 normmedveten pedagogik, studentbemötande och tillgänglighetsfrågor med diskrimineringslagstiftningen som grund. Samtliga tentamensvärderingar har genomgått främjandeutbildning avseende normmedvetenhet och diskrimineringslagens krav.

I arbetet med att vara ett tillgängligt lärosäte avseende studenter med funktionsnedsättning så har det under året genomförts en fysisk tillgänglighetsrond och lärosätet har även blivit nötfritt i den meningen att lärosätets café tagit bort nötter från sitt sortiment både i servering och i automater, skyltar har satts upp vid entréerna och information ges i tentamensföreskrifter och i sociala medier.

TABELL 13
Kvinnor och män, procentuell fördelning och prestationsgrad

	HST	Andel	HPR	Prestationsgrad
2019	6 476		5 251	81%
Kvinnor	4 324	67%	3 623	84%
Män	2 153	33%	1 628	76%
2018	6 175		5 077	82%
Kvinnor	4 122	67%	3 511	85%
Män	2 053	33%	1 566	76%
2017	6 341		5 151	81%
Kvinnor	4 165	66%	3 490	84%
Män	2 176	34%	1 661	76%

* Notering: Avrundning kan göra att kategorierna inte alltid summerar till totalsumman

Källa: LADOK

Breddad rekrytering är en del av lärosätets löpande arbete inom bland annat studentrekrytering, studieinformation och studievägledning. Högskolan arbetar aktivt för att dess studentambassadörer, som medverkar vid skolbesök, utbildningsmässor och andra event, ska representera en spridning i bakgrund och erfarenheter. Högskolan i Gävle är även medlem av Include, ett nationellt nätverk som arbetar för breddad rekrytering och breddat deltagande inom högre utbildning och studentambassadörerna har under året utbildats i normmedvetenhet och inkludering.

Lärosätet är angeläget om att utmana rådande könsönster inom professionsutbildningarna. Exempel på aktiviteter för att arbeta med detta är framtagande av en normmedveten bildpolicy, som bland annat förtydligar vikten av hur utbildningarna beskrivs och marknadsförs. Det har under året genomförts utbildningsinsats för de medarbetare som arbetar med kommunikation, studentrekrytering och marknadsföring av utbildningar. I rollen som kompetensmotor har lärosätet även utvecklat arbetet med att synliggöra och säkerställa kunskapsspridning om de nationella minoriteterna.

I likhet med det nationella mönstret fortsätter kvinnor att vara i majoritet bland högskolans studenter, vilket framgår av tabell 13.

Särskilda återrapporteringskrav

Samhällsbyggnad

Utbyggnad av vissa utbildningar i enlighet med riksdagens beslut

De utbyggnader av ingenjörsutbildningar, samhällsbyggnadsutbildningar och läkarutbildningar som framgår av bilaga 8 och som inleddes 2018 ska genomföras under 2019 och redovisas i årsredovisningen.

Högskolan har sedan 2018 haft särskilt uppdrag att öka antal helårsstudenter inom samhällsbyggnad, bl.a. inom lantmäteriområdet, samhällsplanering och byggt teknik. "Samhällsbyggnad" handlar övergripande om ett hållbart, stabilt samhälle och framtidsbygge vilket i hög grad även innebär fokus på miljö (ur flera

aspekter), välfärd och infrastruktur. Utifrån dessa områden har Högskolan tre högskoleingenjörsprogram som är relevanta för samhällsbyggnad nämligen byggnadsingenjör 180 hp, miljöingenjör, inriktning VA-teknik 180 hp samt lantmätarprogrammet – inriktning högskoleingenjör 180hp.

Uppdelat på examina så avser utbyggnaden för högskoleingenjörer 4 helårsstudenter för 2019 och fullt utbyggt 2021 ska antal helårsstudenter ha ökat med 9. För samhällsvetare avser utbyggnaden 6 helårsstudenter för 2019 och fullt utbyggt 2023 ska antal helårsstudenter ha ökat med 15. Utifrån de utbildningsprogram beskrivna ovan har Högskolan uppnått de mål som beskrivs i regleringsbrevet med en ökning av 13 helårsstudenter avseende högskoleingenjörer och för samhällsvetare ses istället en minskning med 2. Totalt har Högskolan ökat sin produktion inom samhällsbyggnad med 10 HST vilket illustreras i tabell 14.

TABELL 14
Utbyggnad Samhällsbyggnad (HST)

Högskoleingenjörer (HST)			
Program	2018	2019	Förändring
Byggnadsingenjör	109	117	
Kvinnor	31	33	
Män	77	84	
Lantmätarprogrammet (inriktning högskoleingenjör)	2	5	
Kvinnor		1	
Män	2	4	
Miljöingenjör, inriktning VA-teknik (Co-op)	15	16	
Kvinnor	8	9	
Män	7	7	
Summa	125	138	+13

Samhällsvetare (HST)			
Program	2018	2019	Förändring
Lantmätarprogrammet (ej högskoleingenjör)	174	161	
Kvinnor	74	61	
Män	100	100	
Miljöstrateg	49	52	
Kvinnor	37	40	
Män	12	12	
Samhällsplanerprogrammet	81	89	
Kvinnor	45	47	
Män	35	42	
Summa	304	302	-3

*Notering: Avrundning kan göra att kategorierna inte alltid summerar till totalsumman

Källa: LADOK

Utveckling av bristyrkesutbildningar

Utbildningsutbud

Universitet och högskolor ska i årsredovisningen redovisa uppgifter om antalet programnybörjare, antalet helårsstudenter samt antalet examinerade de senaste tre åren på utbildningar som leder till följande examina:

- arkitektexamen
- barnmorskeexamen,
- civilingenjörsexamen,
- förskollärarexamen,
- grundlärarexamen (med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1–3, med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4–6 samt inriktning mot arbete i fritidshem),
- högskoleingenjörsexamen,
- läkarexamen,
- sjuksköterskeexamen,
- speciallärarexamen och specialpedagogexamen,
- specialistisjuksköterskeexamen,
- tandläkarexamen,
- ämneslärarexamen, och
- ämneslärarexamen som avläggs efter kompletterande pedagogisk utbildning.

Under 2019 ses glädjande nog en ökning av programnybörjare på grundläraiprogrammet och ämnesläraiprogrammet medan förskolläraiprogrammet är på samma nivå som föregående år. Antagningen till den kompletterande pedagogiska utbildningen (KPU) minskade 2019 vilket i huvudsak berodde på att man tog bort ämnet "företagsekonomi" som ett sökalternativ då det var svårt att få fram VFU-platser samt att man överförde resurs i form av programplatser till den nya inriktningen i ämnesläraiprogrammet 7-9 matematik/teknik. Antal helårsstudenter och examina ökade för lärarutbildningarna vilket är en konsekvens av den expansion av utbildningarna som inleddes från 2014. Vad gäller ämnesläraiprogrammet så tillkom som tidigare beskrivet, en ny ämneskombination för årskurs 7-9 under 2019.

Sjuksköterskeutbildningen har programnybörjare, helårsstudenter och examina som i antal verkar vara tämligen stabila över tid medan antal nya studenter inom specialistisjuksköterskeutbildningen åter minskar och detta beror i huvudsak på att inriktning Vård av äldre ställdes in på grund av få sökande. Sjuksköterskeprogrammet har svårt att öka antal platser främst relaterat till bristen på platser för verksamhetsförlagd utbildning medan specialistisjuksköterskeprogrammen istället ser rekryteringsutmaningar vilket följer det nationella mönstret med få sökande.

Bedömning av reell kompetens

Bedömning av reell kompetens

Enligt högskoleförordningen (1993:100) ansvarar universitet och högskolor för att göra bedömningar av studenters reella kompetens. Under perioden 2016–2018 hade universitet och högskolor i uppdrag att utveckla sitt arbete med bedömning av reell kompetens. I årsredovisningen ska lärosätena redogöra för hur arbetet med reell kompetens har utvecklats under 2019.

Under 2019 har Högskolan haft en satsning på utbildning för studievägledare och akademiföreträdare med uppdrag att arbeta med validering och bedömning av reell kompetens. Validering handlar i praktiken fortsatt om bedömning av reell kompetens för behörighet och för tillgodoräknande framför allt inom ramen för yrkesutbildningar. Ett stort antal bedömningar gällande reell kompetens för tillgodoräknande sker inom framförallt lärarutbildningen och därefter socionomutbildningen samt i en mindre omfattning ingenjörutbildning. Fortsatt arbete med processerna sker under 2020. När det gäller bedömning av reell kompetens för tillträde finns ett gott systematiskt stöd för hanteringen med hjälp av NyA (UHR).

Utbyggnadskrav, hälso- och sjukvårdsutbildningar, förskolläro- och lärarutbildningar 2016 och 2019

Utbildningsutbud

Universitet och högskolor ska verka för att de mål avseende utbyggnad av vissa hälso- och sjukvårdsutbildningar samt förskolläro- och lärarutbildningar som anges i bilaga 7 till regleringsbrevet för budgetåret 2016 avseende universitet och högskolor (U2015/05953/UH) uppnås eller upprätthålls under 2019. I årsredovisningen ska lärosätena rapportera hur utbyggnaden fortlöper samt kommentera utbyggnadens omfattning i förhållande till de uppsatta målen. I de fall något lärosäte har svårt att nå målen för utbyggnaden ska lärosätet analysera hinder och skäl till varför målen inte uppnås. Vidare ska lärosätet redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att uppnå målen samt kommentera vilka eventuella ytterligare åtgärder som bör vidtas för att målen ska uppnås. Om målen för en utbildning inte kan nås ska de medel som tidigare tillförts för denna utbildning användas i första hand för utbyggnad av andra hälso- och sjukvårdsutbildningar respektive förskolläro- eller andra lärarutbildningar som omfattats av utbyggnaden. I andra hand ska medel användas för andra utbildningar och kurser som riktar sig till samma målgrupper. Detta ska särskilt kommenteras i årsredovisningen.

Utbyggnad av vissa utbildningar i enlighet med riksdagens beslut

Utbyggnad av vissa utbildningar i enlighet med riksdagens beslut. Antalet helårsstudenter respektive nybörjare ska vid universitet och högskolor öka på de utbildningar som framgår av bilaga 8. Universitet och högskolor ska verka för att målen avseende de

TABELL 15
Antal programnybörjare inom bristyrkesutbildningar

	2019	Kvinnor	Män	2018	Kvinnor	Män	2017	Kvinnor	Män
Förskolelärare	170	162	8	171	159	12	175	169	6
Grundlärare (inriktning förskoleklass och årskurs 1–3)	99	94	5	94	91	3	118	112	6
Grundlärare (övriga)	98	69	29	80	54	26	87	68	19
Högskoleingenjörer	162	30	132	193	43	150	192	52	140
Kompletterande pedagogisk utbildning	31	22	9	54	27	27	38	16	22
Sjuksköterskor	214	177	37	213	199	14	214	179	35
Specialistsjuksköterskor	31	28	3	43	38	5	51	47	4
Ämneslära­r­pro­gram­met (inriktning mot arbete i årskurs 7-9 eller gymnasieskolan)	99	68	31	78	48	30	73	53	20
Ämneslära­r­pro­gram­met (inriktning mot arbete i årskurs 7-9 - matematik/teknik)	13	2	11						

Källa: LADOK

TABELL 16
Antal helårsstudenter inom bristyrkesutbildningar

	2019	Kvinnor	Män	2018	Kvinnor	Män	2017	Kvinnor	Män
Förskolelärare	460	444	16	446	426	20	419	398	22
Grundlärare (inriktning förskoleklass och årskurs 1–3)	293	280	13	282	265	17	274	255	19
Grundlärare (övriga)	224	165	59	215	164	52	215	162	54
Högskoleingenjörer	391	108	283	382	108	274	410	115	295
Kompletterande pedagogisk utbildning	54	33	21	49	25	24	52	30	22
Sjuksköterskor	524	462	62	533	471	62	561	489	72
Specialistsjuksköterskor	41	38	3	48	44	5	51	46	4
Ämneslära­r­pro­gram­met (inriktning mot arbete i årskurs 7-9 eller gymnasieskolan)	197	131	66	206	128	78	240	149	90
Ämneslära­r­pro­gram­met (inriktning mot arbete i årskurs 7-9 - matematik/teknik)	3	1	3						

Källa: LADOK

Notering: Avrundning kan göra att kategorierna inte alltid summerar till totalsumman

TABELL 17
Antal examina inom bristyrkesutbildningar

	2019	Kvinnor	Män	2018	Kvinnor	Män	2017	Kvinnor	Män
Förskollärarexamen	100	93	7	73	71	2	54	48	6
Grundlärare (inriktning förskoleklass och årskurs 1–3)	60	54	6	43	42	1	40	39	1
Grundlärare (övriga)	44	30	14	46	33	13	27	18	9
Högskoleingenjörsexamen	77	19	58	74	23	51	88	31	57
Sjuksköterskeexamen	184	161	23	155	139	16	174	162	12
Specialistsjuksköterskeexamen	49	46	3	35	31	4	38	35	3
Ämneslära­re­exa­men	25	16	9	29	23	6	14	12	2
Ämneslära­re­exa­men KPU	31	18	13	24	15	9	24	18	6

Källa: LADOK

utbyggnader av förskolläro- och lärarutbildningar som framgår av bilaga 8 och som inleddes 2017 uppnås under 2019. I årsredovisningen ska lärosätena rapportera hur utbyggnaden fortlöper samt kommentera utbyggnadens omfattning i förhållande till uppsatta mål. I de fall något lärosäte har svårt att nå målen för utbyggnaden ska lärosätet analysera hinder och skäl till varför målen inte uppnås. Vidare ska lärosätet redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att uppnå målen samt kommentera vilka eventuella ytterligare åtgärder som bör vidtas för att målen ska uppnås. Om målen för en utbildning inte kan nås ska medlen som beräknats för denna utbildning användas för utbyggnad av förskolläro- eller andra lärarutbildningar som omfattas av utbyggnaden.

Det tidigare särskilda uppdraget i bilaga 7, regleringsbrev 2016, att utöka utbildningarna till sjuksköterska, specialistsjuksköterska, kompletterande pedagogisk utbildning, förskollärare och grundlärare med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3 har avrapporterats tidigare. För 2019 har inte siffrorna avseende programnybörjare ändrats i någon högre grad jämfört med då avrapportering skedde 2017 förutom för kompletterande pedagogisk utbildning och specialistsjuksköterskeprogrammen vilket förklaras nedan.

Det uppdrag som framgår av bilaga 8 i regleringsbrev 2019 har avseende grundlärare uppnåtts då Högskolan har 23 flera högskolenybörjare på grundlärarprogrammen jämfört med 2018. Däremot uppnås inte utbyggnaden avseende förskolläroprogrammet som ligger på samma nivå som föregående år. Resonemang kring bilaga 7, 2016 och bilaga 8, 2019 förs nedan.

Svårigheter att uppnå målen för sjuksköterskeprogrammen ligger främst i tillgången på VFU-platser. Företrädare för utbildningen och för verksamheterna för en pågående dialog gällande behov av arbetskraft och möjligheter att erbjuda studieplatser. Avseende specialistsjuksköterskor är det främst rekrytering av studenter som är utmaningen och programmen fyller inte det antal platser som erbjuds. Specialistsjuksköterskeprogrammet med inriktning Vård av äldre, fick ställas in då antal sökande var för lågt och därmed har antalet programnybörjare minskat 2019 jämfört med några år tillbaka. Akademien för hälsa och arbetsliv arbetar nu intensivt med att hitta nya former för specialistutbildningarna så att de kan ges mer effektivt och öka tillgången till utbildning för studenterna och man ser även över möjligheterna att starta en ny inriktning efter dialog med verksamheterna. Ett hinder kan vara att studenter som går denna utbildning redan är yrkesverksamma vilket innebär svårigheter att kunna genomföra vidareutbildning.

Utbyggnadskravet för grundlärarprogrammet inriktning F-3 uppnåddes (från 66 högskolenybörjare 2014 till 118 år 2017) och 2019 ses en marginell nedgång för inriktningen (99) jämfört med 2018. Totalt har högskolenybörjare ökat sett till samtliga grundlärarprogram med 25. Antalet examinerade grundlärare har också ökat under perioden vilket tyder på en god genomströmning av studenter. Relaterat till en ändring i examensordningen 2018 med resultat att ämneslärarprogrammet nu kan erbjudas

med två ämnen (tidigare tre) har Högskolan från 2019 erbjudit ämneslärarprogrammet med inriktning mot årskurs 7-9 i samtliga ingående ämnen som vi tidigare endast erbjöd med inriktning mot gymnasiet. Högskolan har även erbjudit inriktning 7-9 med ämnena matematik och teknik, arbetsintegrerat. Dessa nya inriktningar är ett svar på omvärldens behov och ett sätt att förhoppningsvis locka flera studenter då ny examensordning gör utbildningen något kortare än tidigare och nya utbildningsformer (arbetsintegrerad utbildning) kan öka studenternas möjligheter att studera.

Kompletterande pedagogisk utbildning har jämfört med 2017 ett minskat antal programnybörjare vilket är relaterat till satsningen på den nya inriktningen inom ämneslärarprogrammet (arbetsintegrerad, ämnen matematik-teknik) samt att man valde att ta bort "företagsekonomi" som ingångsämne för att söka till utbildningen vilket hade många sökande. Den främsta anledningen till att man tog bort "företagsekonomi" var att det är svårt att få VFU-platser inom ämnet.

Vad gäller utbyggnadskravet för förskolläro-utbildningen så har Högskolan uppfyllt det kravet och antal högskolenybörjare är fortsatt på samma nivå som när utbyggnaden avrapporterades. Programmet erbjuds både på campus och distans och det är distansformen som är den mest populära.

Dimensionering och studievägledning inom lärarutbildningen

Läro- och förskolläro-utbildning

Utöver vad som anges under rubriken Utbildningsutbud ovan ska universitet och högskolor som har tillstånd att utfärda läro- eller förskolläroexamina planera för dimensioneringen av utbildningen till olika examina, inriktningar och ämneskombinationer så att dimensioneringen svarar mot studenternas efterfrågan och mot arbetsmarknadens nationella och regionala behov. De överväganden och åtgärder som har gjorts för att informera och vägleda studenterna i detta val ska redovisas i årsredovisningen.

Utgångspunkten för dimensionering av lärarutbildningen är studentefterfrågan, samhällets behov, tillgången på kvalificerade lärare och VFU-platser. Under 2019 har Högskolan erbjudit förskolläroprogrammet, grundlärarprogrammet med inriktning mot förskoleklass och årskurs 1-3, grundlärarprogrammet med inriktning mot årskurs 4-6, grundlärarprogrammet med inriktning fritidshem ämneslärarprogrammet med inriktning mot årskurs 7-9 och gymnasiet (ingångsämnen svenska, religionsvetenskap, engelska eller matematik) ämneslärarprogrammet med inriktning mot årskurs 7-9 matematik och teknik samt kompletterande pedagogisk utbildning. För ämneslärare är inriktning mot årskurs 7-9 helt ny. Den inriktning mot årskurs 7-9 med ämnen matematik och teknik genomförs som arbetsintegrerad utbildning vilket innebär att studenten arbetar deltid och får lön samtidigt som studenten kan genomföra sina studier. Utveckling av denna

utbildning har skett i samarbete med flera av länets kommuner och är också ett direkt svar på det behov av behöriga lärare som finns inom dessa ämnen.

Till 2019 års programstarter hade lärarutbildningarna sammanlagt 1104 förstahandssökande vilket är en uppgång med 140 studenter. Antal utbildningsplatser ökade med totalt 31 och hela ökningen är inom ämneslärarprogrammet för att möta inriktningen mot årskurs 7-9. Ökningen av söktalet från föregående års 964 är inte anmärkningsvärt stor men ändå värd att notera. Ökningen ligger främst i ökat intresse för den nya inriktningen 7-9 med ämnena matematik och teknik samt för grundlärarprogrammet mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3. Intresset är störst för förskollärarprogrammet – 459 förstahandssökande och det är distansalternativet som är mest populärt (366 studenter sökte distansform) och lägst för ämneslärarprogrammet (137 förstahandssökande) oavsett studieform. Det ämneslärarprogram som rönt störst intresse är det nya ämneslärarprogrammet med inriktning 7-9, matematik och teknik som hade 47 förstahandssökande.

Dimensioneringsutmaningen är för de flesta lärarutbildningar att anta så många studenter som resurserna tillåter samt att locka fler sökande i enlighet med de behov som föreligger i sektorn.

2018 gick Högskolan i Gävle samman med 13 andra lärosäten för att gemensamt marknadsföra program inom lärarutbildningen. Detta har fortsatt även 2019, men i mindre skala med sju deltagande lärosäten. Under namnet "Jag är lärare" har kampanjen varit synlig i sociala medier med syfte att driva trafik till en kampanjsida med information om lärarutbildningar vid de deltagande lärosätena. Samtliga ämneslärarprogram vid Högskolan har även marknadsförts i den ordinarie studentrekryteringskampanjen under 2019. En extra insats gjordes dessutom under våren för att lyfta följande:

- Lärarutbildningarna allmänt
- Ämneslärarprogrammet med inriktning mot årskurs 7-9 matematik-teknik (arbetsintegrerad utbildning)
- Lärarlyftet
- Det globala klassrummet.

TVå personer vid Avdelningen för kommunikation och strategiska relationer ingår i ett nationellt nätverk för lärosäten som har lärarutbildning. Nätverket jobbar i flera delprojekt där Högskolan deltar i arbetet med PR och Alumnistories.

För att bäst kunna möta arbetsmarknadens behov har ansvariga för lärarutbildningarna täta och regelbundna möten med skolchefer i det gemensamma forumet Regionalt utvecklingscentrum i Gävleborgs län (RucX). I detta forum diskuteras regionens behov av utbildade, legitimerade lärare. Liksom föregående år har utbildningsledarna för de olika lärarprogrammen i samarbete med några av länets kommuner på plats informerat om lärarprogrammen för presumtiva studenter i form av så kallade "Lärardagar". Tillsammans med skolhuvudmännen,

rektorer och skolchefer har presumtiva studenter informerats om läraryrket, arbetsmarknadens behov och Högskolans utbud. Även studievägledare har deltagit för att bemöta frågor om exempelvis behörighet.

Kvalitetsförstärkning inom humaniora, teologi, juridik, samhällsvetenskap, undervisning och verksamhetsförlagd utbildning

Kvalitetsförstärkning

Den särskilda höjning av ersättningsbeloppen för utbildningsområdena humaniora, teologi, juridik, samhällsvetenskap, undervisning och verksamhetsförlagd utbildning som inleddes 2016 ska användas för kvalitetsförstärkande åtgärder. Medlen avsatta för humaniora, teologi, juridik och samhällsvetenskap ska i första hand användas för att öka andelen lärarledd tid på utbildningar inom dessa områden. Universitet och högskolor ska i årsredovisningen redovisa och analysera hur de höjda ersättningsbeloppen har bidragit till högre kvalitet och hur medel har bidragit till att öka den lärarledda tiden inom berörda utbildningar.

Den höjda ersättningsnivån för utbildningsområdena humaniora, teologi, juridik och samhällsvetenskap har mottagits som en välkommen balansering av ersättningsnivåerna. Kurser inom humaniora, juridik och samhällsvetenskap har tidigare i hög grad genomförts med ekonomiskt underskott, vilket i praktiken krävt en omfördelning från andra utbildningsområden. Denna omfördelning har dock inte reglerats i lärosätesövergripande principer, utan hanterats på de olika ekonomiska enheterna. Den höjda ersättningsnivån har medfört att kurser inom humaniora, juridik och samhällsvetenskap i större utsträckning kan bära sina egna kostnader. De tydligaste konsekvenserna av resursförstärkningen visar sig därmed inte i omfattningen av undervisningstid i den enskilda kursen utan i att kursverksamheten får en stabilare ekonomisk grund att stå på, vilket i sin tur främjar långsiktigheten och kvalitetssäkringen av utbildningen. Den bedömning Högskolan gör är att resursförstärkningen lett till – och fortsatt kommer att leda till – starkt kvalitet i utbildningen.

Inom lärarutbildningen har resursförstärkningen av utbildningsområdena undervisning och verksamhetsförlagd utbildning delvis nyttjats till att stärka organisationen och samverkan kring den verksamhetsförlagda utbildningen, vilket bedöms vara direkt kvalitetsstärkande för utbildningen.

Forskning och utbildning på forskarnivå

Vid Högskolan bedrivs forskning vid samtliga tre akademier, Akademin för hälsa och arbetsliv, Akademin för teknik och miljö samt Akademin för utbildning och ekonomi. Utbildning på forskarnivå bedrivs inom examenstillstånden Byggd miljö och Hälsofrämjande arbetsliv. Inom dessa finns nio olika forskarutbildningsämnen, Arbetshälsovetenskap, Elektroteknik, Energisystem, Geospatial informationsvetenskap, Industriell ekonomi, Inomhusmiljö, Miljöpsykologi, Socialt arbete och Vårdvetenskap. Forskning och forskarutbildning vid Högskolan bedrivs även inom centrumbildningarna Centrum för logistik och innovativ produktion (CLIP), Centrum för belastningska-deforsknin (CBF) samt inom företagsforskarskolan Reesbe (resurseffektiva energisystem i den byggda miljön). Under året har Högskolan beviljats medel för forskarskolan Future Proof Cities med fokus på hållbar stadsutveckling, i samarbete med Högskolan Dalarna och Mälardalens högskola. Högskolan har under året även beviljats medel för forskarskolan UPGRADE med fokus på lärande och digitalisering, ett nationellt samarbete med åtta andra lärosäten.

Under 2019 inrättade Högskolan fyra strategiska forskningsområden; Hållbar stadsutveckling, Hälsofrämjande arbete, Innovativt lärande och Intelligent industri. Syftet med dessa är bland annat att tydligt profilera Högskolan utifrån tematiska områden där lärosätet har spetsforskning och särskilt hög vetenskaplig kompetens samt öka forskningen kring samhällsutmaningar. Dessa beskrivs närmare nedan.

Högskolans forskningsverksamhet omsatte 2019 cirka 161 mnkr, vilket är en ökning med 9 procent relativt 2018 (se tabell 35).

Samverkan med omgivande samhälle

Samverkan är en prioriterad och integrerad del av högskolans forskning och forskarutbildning och Högskolan samverkar inom forskning och forskarutbildning med det omgivande samhället genom exempelvis centrumbildningar, forskarskolor, kommundoktorander och testbäddar. I och med inrättandet av de strategiska forskningsområdena vid Högskolan, som genom ökad externt orienterad forskning i nära samverkan med externa partners kraftsamlar forskningen kring samhällsutmaningar, har samverkan ytterligare integrerats i forskning och utbildning.

Forskningens aktivitet och resultat

Forskningsfinansiering

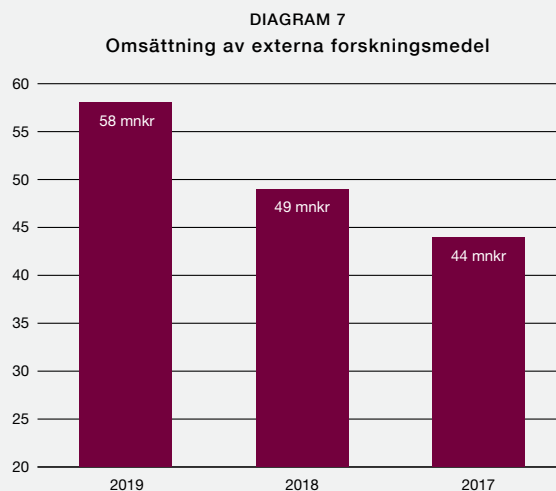
Under 2019 pågick 68 forskningsprojekt med kostnader om minst 0,5 mnkr vid Högskolan. Den externa finansieringen uppgick till ca 58 mnkr utav högskolans totala omsättning av forskningsmedel på ca 161 mnkr (se tabell 35). Omsättningen av externa forskningsmedel ökade med 19 procent relativt 2018 (se diagram 7).

Beviljade externa forskningsmedel 2019

Nedan beskrivs kort ett urval av de forskningsprojekt som beviljades externa forskningsmedel under 2019.

Arbetshälsovetenskap beviljades 8,3 mnkr från Forte för programmet "Flexibelt arbete – möjlighet och utmaning". Programmet ska undersöka hur arbetsvillkor och hälsa utvecklas över tid bland anställda med olika anställnings- och arbetsformer, exempelvis flexibla arbetstider, distansarbete, bemanningsanställningar och visstidsanställningar.

Energisystem beviljades 3,2 mnkr från Energimyndigheten för projektet Fjärrkyla Komfortkyla. I projektet ska näroloenergibygnaders kylbehov uppskattas genom energisimuleringar. Resursanvändning (primärenergi), miljöeffekter (växthusgasutsläpp) och livscykelkostnad beräknas genom att placera stadsdelen i andra städer, med egen fjärrkyla som indata.

Notera: Diagrammet är baserat på tabell 35.

Energisystem beviljades 5,2 mnkr från Jordbruksverket för projektet Klimatstyrning i växthus. Projektets syfte är att kostnadseffektivisera produktion av växter och fisk. Målet är att möjliggöra uppvärmning baserad på lågtempererade värmekällor såsom industriell restvärme vilket åstadkoms genom att implementera de senaste resultaten från svensk forskning på avancerad strömningsteknik för tillförsel av luft i stora lokaler baserat på Confluent Jet.

Biologi beviljades 7,7 mnkr från Jordbruksverket för projektet Sälsäker multifålla. Projektet syftar till att utveckla ett fiskeredskap för yrkesfiskare som är säkert för säl. Redskapet ska vara hållbart, ergonomiskt och lätthanterligt samt kunna användas på djupare vatten vilket gör det mer fångsteffektivt.

Religionsvetenskap beviljades 2,9 mnkr från Riksbankens Jubileumsfond för projektet Frihetssånger: en studie av en kvinnlig buddistisk mästares religiösa poesi i femtonhundratalets Tibet. Projektet syftar till att undersöka en kvinnas möjligheter till buddhistisk utövning i femtonhundratalets Tibet.

Företagsekonomi beviljades 2,3 mnkr från Länsförsäkringar för projektet Kontinuerlig intervention med AI i försäkringsbolag. Projektet syftar till att undersöka en datorbaserad metods förutsättningar att förbättra ett företags förvaltning i realtid genom att identifiera avvikande transaktioner (kontinuerlig intervention - KIR) samt till hur acceptans för- och användning av AI påverkas av personalens och organisationens förhållande till tekniken.

Publikationer

Uppföljningen av publiceringsverksamheten vid Högskolans utgår från lärosätets publikationsdatabas DiVA. Därutöver redovisas publikationer indexerade i Web of Science (WoS) och Scopus. Antalet publikationer av forskare vid Högskolan baseras dels på forskarnas egen registrering av publikationer i DiVA, dels på uttag ur WoS och Scopus, där uppgifterna tillhandahålls av utgivarna.

Det totala antalet publikationer vid Högskolans som registrerats i DiVA är lägre än vid förra uppföljningen (Tabell 18). För 2019 kan en minskning på 2 procent noteras jämfört med föregående år. Antalet refereegranskade vetenskapliga artiklar har dock ökat med 23 procent jämfört med föregående år, medan antalet konferensbidrag har minskat.

Antalet publikationer som indexerats i WoS och Scopus (Tabell 19 och 20) uppvisar för 2019 en minskning på 2 procent i WoS samt en ökning på 13 procent i Scopus jämfört med föregående år. Minskningen i WoS består främst av ett minskat antal konferensbidrag.

Genom att ta Högskolans totala kostnader för forskning under året och dividera med antal publikationer för respektive databas erhålls en uppskattad kostnad per vetenskaplig publikation. Detta redovisas i det ekonomiska avsnittet, tabell 37. Kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation ligger relativt stabilt sett till föregående år. Kostnaden har minskat

om man utgår ifrån underlaget i DiVA och Scopus. Kostnad per publikation har ökat något om underlaget ifrån Web of Science används för beräkning.

I policyn för vetenskaplig publicering vid Högskolans framhålls vikten av publicering i ansedda tidskrifter som även tillämpar open access. Av Högskolans publikationer i WoS för år 2019 är 58 procent publicerade i open access-tidskrifter, en ökning på 21 procent från förra året. Motsvarande siffra för publikationer indexerade i Scopus är 53 procent, en ökning med 47 procent. Publiceringen sker också i ett brett urval av tidskrifter som erbjuder open access, som till exempel *Energies*, *Sustainability*, *BMJ Open*, *International Journal of Environmental Research and Public Health*, *International Journal of Geographic Information Science* and *International Journal of Industrial Ergonomics*.

Forskarna vid Högskolans har under året sampublicerat med forskare från flera andra organisationer. Av det totala antalet publikationer under 2019 är det 52 procent i DiVA, 66 procent i WoS och 66 procent i Scopus som författats i samarbete med minst en extern samarbetspartner. Baserat på publikationer indexerade i WoS och Scopus har forskare vid Högskolans i Gävle främst sampublicerat sig med forskare vid andra svenska lärosäten, som t ex Uppsala universitet, Karolinska Institutet, Umeå universitet, KTH, Stockholms universitet, Linköpings universitet och Lunds universitet. Vidare har forskare vid Högskolans sampublicerat sig med forskare vid utländska lärosäten, bl a Lishui University (Kina), Syddansk universitet (Danmark), Københavns universitet (Danmark), University of Central Lancashire (Storbritannien), Inland Norway University of Applied Sciences (Norge), Universidade de Lisboa (Portugal) och Helsingfors universitet (Finland).

Centrumbildningar och forskarskolor

Vid Högskolans Centrum för logistik och innovativ produktion (CLIP) bedrivs forskning kring hållbar verksamhetsutveckling i industriföretag, logistik, supply chains och innovations- och produktionssystem. Forskningen bedrivs i samverkan med flera stora industriföretag, bland andra Volvo CE, Atlas Copco, Saab, Syntronic och Sandvik.

Vid Centrum för belastningsskadeforskning (CBF) bedrivs forskning med syfte att minska belastningsrelaterad ohälsa i arbetslivet, förklara dess orsaker och begränsa dess konsekvenser. Forskningen sker i samverkan med andra samhällsaktörer och forskningsmiljöer och involverar forskare från flera olika discipliner så som fysiologi, medicin, rehabilitering, epidemiologi, ergonomi, statistik, psykologi, pedagogik och ekonomi.

Företagsforskarskolan Reesbe (resurseffektiva energisystem i den byggda miljön) drivs i samarbete med Mälardalens högskola och Högskolans Dalarna och genomförs i nära samarbete med 20 företag med finansiering av KK-stiftelsen. Forskningen förväntas leda till nya tekniska eller affärsmässiga lösningar med fokus på lägre kostnader och minskad klimat- och miljö-

TABELL 18
Antal publikationer i DiVA

DiVA	2019	2018	2017
Vetenskapliga artiklar & forskningsöversikter, refereegranskade*	318	258	262
Konferensbidrag, refereegranskade**	36	61	73
Böcker, bokkapitel & redaktörskap (antologi, proceedings), refereegranskade	33	31	41
Doktors- & licentiatavhandlingar	13	14	12
Övrigt***	197	246	217
Totalt HiG	597	610	605

Notera: Uppgifterna kan skilja sig något från dem som redovisats i årsredovisningen för 2018 då databaserna uppdateras kontinuerligt.

* Inkluderar: epub ahead of print, in press, accepted. För år 2019 utgör detta 48, 3respektive 15 artiklar.

** Avser publicerade konferenspapers.

*** Inkluderar: Ej refereegranskade artiklar, konferensbidrag, böcker och bokkapitel samt rapporter, manuskript (submitted) m.m.

TABELL 19
Antal publikationer i Web of Science

WoS	2019	2018	2017
Vetenskapliga artiklar & forskningsöversikter	228	223	219
Konferensbidrag	8	13	48
Böcker, bokkapitel & redaktörskap (antologi, proceedings)	1	4	7
Övrigt*	12	14	18
Totalt HiG	249	254	292

Notera: Uppgifterna kan skilja sig något från dem som redovisats i årsredovisningen för 2017 och 2018 då databaserna uppdateras kontinuerligt. Böcker och bokkapitel redovisas inte för WoS då vi inte har tillgång till den delen av databasen.

* Inkluderar: early access (20 för år 2019).

** Inkluderar: editorials, letters, meeting abstracts.

TABELL 20
Antal publikationer i Scopus

Scopus	2019	2018	2017
Vetenskapliga artiklar & forskningsöversikter*	269	237	227
Konferensbidrag	22	28	46
Böcker, bokkapitel & redaktörskap (antologi, proceedings)	11	6	12
Övrigt**	11	6	13
Totalt HiG	313	277	298

Notera: Uppgifterna kan skilja sig något från dem som redovisats i årsredovisningen för 2017 och 2018 då databaserna uppdateras kontinuerligt.

* Inkluderar: ahead of print (45 för år 2019 och 4 för år 2018).

** Inkluderar: editorials, letters, ej referee granskad artikel, recension.

påverkan inom energi och fjärrvärmeområdet. Reesbe startade 2013 och har fram till nu omfattat 21 doktorander. De tekniska doktoranderna blir specialister i företagen.

Under 2019 blev det klart att Högskolan i Gävle tillsammans med Högskolan Dalarna och Mälardalens högskola tilldelats 25,9 mnkr av KK-stiftelsen för att starta företagsforskarskolan Future Proof Cities med fokus på hållbar stadsutveckling.

Under 2019 blev det även klart att Högskolan är med och delar på 40 mnkr kopplat till den av Vetenskapsrådet finansierade nationella forskarskolan UPGRADE, med särskilt fokus på lärarutbildare och digitalisering. UPGRADE är kopplad till forskarskolan GRADE med fokus på skolans digitalisering, som Högskolan medverkar i sedan 2018.

Forskningsstrategier

Högskolan har under 2019 antagit en forskningsstrategi som omfattar två huvuddelar. Dels satsar Högskolan på att bygga kompletta utbildnings- och forskningsmiljöer med ämnes-specifik forskning och utbildning på alla nivåer, från grund till forskarnivå. Dels satsar Högskolan på att kraftsamla forskningen kring samhällsutmaningar i form av strategiska forskningsområden.

Strategiska forskningsområden

För att kraftsamla forskningen kring samhällsutmaningar har Högskolan i Gävle under 2019 inrättat fyra strategiska forskningsområden: Hållbar stadsutveckling, Hälsofrämjande arbete, Innovativt lärande och Intelligent industri, (se beskrivningar av områdena nedan). En övergripande ambition är att områdena ska bidra till högkvalitativ forskning som i nära samverkan med externa parter ger substantiella bidrag till bemötandet av samhällsutmaningar. De strategiska forskningsområdena syftar också till att tydligt profilera Högskolan utifrån tematiska områden där lärosätet har spetsforskning och särskilt hög vetenskaplig kompetens. Denna profilerade forsknings- och utbildningsverksamhet ska främja samverkan mellan akademi, näringsliv och samhälle både nationellt och internationellt, göra avtryck på samhället genom tvärvetenskaplig hållbarhetsorienterad forskning, bidra till ett konkurrenskraftigt näringsliv, förstärka forskningsanknytning av utbildning och öka forskningen kring samhällsutmaningar.

Hållbar stadsutveckling. Forskningsområdet möter samhällsutmaningen i att skapa varaktiga städer där naturresurser och mänskliga resurser används ansvarsfullt för kommande generationer. Fokus ligger på stadsutveckling som sätter samspelet mellan människan och miljön i centrum. Området inkluderar utveckling och analys av tekniska system, metoder och strategier för informationsbehandling samt studier av byggnaders inomhus- som utomhusmiljöer och stadslandskap.

Området syftar bland annat till att skapa motståndskraft mot klimatförändringar, med befolkningstäthet och globalisering som viktiga ingångsparametrar. Företagsforskarskolan Reesbe (resurseffektiva energisystem i den byggda miljön) och nu även Future Proof Cities, ligger centralt inom området.

Hälsofrämjande arbete. Forskningsområdet bidrar till att möta samhällsutmaningar som ökad psykisk ohälsa, ökad ojämlikhet, en åldrande befolkning, ökad andel personer med kroniska sjukdomar, förekomst av våld och segregation. Fokus ligger på individ- och samhällsinriktat hälsofrämjande arbete för människor i alla åldrar, arbetsutformning för ökad psykisk och fysisk hälsa samt hälsofrämjande organisationer och ledarskap. Verksamheten leder till utformning av värdeskapande åtgärder för den enskilde individen liksom för organisationen och/eller samhället i stort. Högskolans Centrum för belastningsskade-forskning (CBF) ligger centralt inom området.

Innovativt lärande. Forskningsområdet bidrar till att möta samhällsutmaningar om människors lärande i utbildnings- och arbetsmiljöer inom offentlig sektor och privat näringsliv. Fokus ligger på att forskare och yrkesverksamma skapar kunskap för utveckling av arbetssätt, undervisningsinnehåll och innovativa inslag i planering, genomförande, utvärdering och utveckling av undervisning, lärande och kompetensutveckling. Centrala frågor behandlar undervisning, lärande, utbildningsmiljöer, digitalisering, medarbetarskap, inflytande, demokrati, media och kultur. Forskarskolan UPGRADE kommer att kopplas till området.

Intelligent industri. Forskningsområdet inriktas mot samhällsutmaningar kring långsiktigt hållbar produktion. Innovation, resurseffektivitet och goda arbetsförhållanden är viktiga delar. Området vänder sig främst till företag och organisationer i industriella nätverk och värdekedjor. Fokus ligger på digitalisering, organisationsutformning och deras samspel i innovationsprocessen, från utveckling av tekniska system, produkter och processer till utformning av produktionssystem, affärsrelationer och affärsmodeller. Högskolans Centrum för logistik och innovativ produktion (CLIP) ligger centralt inom området.

Utbildning på forskarnivå

Högskolan har tillstånd att utfärda examen på forskarnivå inom områdena Byggd miljö och Hälsofrämjande arbetsliv. De utgör centrala utgångspunkter för forskningsstrategin att bygga kompletta miljöer med stark forskningsanknytning och forskningsöverbyggnad (se ovan). Högskolan har haft examenstillstånd i snart 10 år och bedriver inom dessa, forskarutbildning i nio ämnen: Arbetshälsovetenskap; Elektroteknik; Energisystem; Geospatial informationsvetenskap; Industriell ekonomi; Inomhusmiljö; Miljöpsykologi; Socialt arbete och Vårdvetenskap.

Inom forskarutbildningen genomförs årligen en doktorandenkät med syftet att ta reda på hur doktoranderna upplever sin arbetsmiljö, handledning och lärande. Resultaten sammanställs av studierektorer och kommuniceras vidare till akademichefer och kollegiala organ för fortsatt kvalitetsutveckling av Högskolans forskarutbildning.

Det totala antalet forskarstuderande med aktivitet 2019 uppgick till 118 personer. Av dessa var 72 inskrivna vid Högskolan, 34 var inskrivna vid annat lärosäte med doktorandanställning vid Högskolan och 12 var inskrivna vid annat lärosäte och med annan typ av anställning vid Högskolan, exempelvis adjunkt (se Tabell 21 och Diagram 8). Andelen forskarstuderande antagna till Högskolans forskarutbildning har sedan 2017 ökat från 42 till 61 procent medan andelen antagna till forskarutbildning vid andra lärosäten med anställning vid Högskolan har minskat under samma period från 58 till 39 procent. Detta ligger väl i linje med Högskolans ambition att öka sin forsknings- och utbildningsvolym. Under 2019 har 15 nya doktorander antagits till Högskolans forskarutbildning och 2 doktorander har disputerat under året.

Jämställdhet inom forskning och forskarutbildning

Jämställdhetsintegrering

Universitet och högskolor ska i årsredovisningarna också redovisa hur de beaktar jämställdhet vid fördelning av forskningsmedel.

I enlighet med regleringsbrev U2017/05023/BS ska årsredovisningen redovisa hur jämställdhet beaktas vid fördelning av forskningsmedel. Under året reviderades högskolans modell för intern fördelning av det statliga anslaget för forskning och forskarutbildning som gäller från och med år 2020. Projektet med att utforma den nya resursfördelningsmodellen har omfattat analyser av hur befintliga och förväntade fördelningseffekter kopplat till kön påverkas av modellen, däribland fördelning av forskningsmedel mellan kön, publiceringskanaler och satsningar på strategiska forskningsområden. Modellens jämställdhetseffekter avgörs samtidigt av akademiernas, avdelningarnas och ämnesgruppernas verksamhetsplanering och kvalitetsarbete. Verksamhetsplanerna utgår från flera kvalitetsaspekter, där lika förutsättningar för forskning, rekrytering och meritering av personer av olika kön är centrala. I samband med arbetet att ta fram resursfördelningsmodellen har Nationella sekretariatet för genusforskning bjudits in till Högskolan och genomfört en utbildningsinsats för Högskolans Utbildnings och Forskningsnämnd (UFN).

Det är en jämn könsfördelning bland doktoranderna sett över såväl doktorander antagna till Högskolans egen forskarutbildning som doktorander antagna vid andra lärosäten med doktorandanställning eller annan typ av anställning vid Högskolan (Tabell 21). För fördelning på årsarbetskrafter, både vad gäller doktorander och andra forskningsintensiva tjänster se tabell 22.

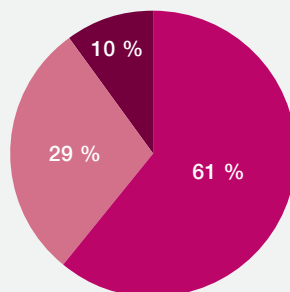

TABELL 21
Antal forskarstuderande med aktivitet under året

	2019	2018	2017
Antagna till Högskolans forskarutbildning	72	43	40
Kvinnor	34	17	16
Män	38	26	24
Antagna till forskarutbildning vid annat lärosäte, med doktorandanställning vid Högskolan	34	39	38
Kvinnor	20	24	25
Män	14	15	13
Antagna till forskarutbildning vid annat lärosäte, med annan typ av anställning vid Högskolan	12	14	17
Kvinnor	6	7	9
Män	6	7	8
Totalt antal forskarstuderande	118	96	95
Kvinnor	60	48	50
Män	58	48	45

Källa: LADOK och avdelningschefer vid Högskolan

DIAGRAM 8
Fördelning av antal forskarstuderande antagna till
Högskolans forskarutbildning och antgna vid annat
lärosäte med anställning vid Högskolan.

- Antagna till Högskolans egen forskarutbildning
- Antagna till forskarutbildning vid annat lärosäte, med doktorandanställning vid Högskolan
- Antagna till forskarutbildning vid annat lärosäte, med annan typ av anställning vid Högskolan

Kompetensförsörjning

Attrahera, rekrytera och behålla kompetens

Arbetet med kompetensförsörjning är viktigt för alla arbetsgivare. För att ytterligare effektivisera och höja kvaliteten i rekryteringsarbetet på Högskolan i Gävle har Högskolan under 2019 implementerat ett webbaserat rekryteringsverktyg, Visma Recruit. Rekryteringsverktyget ökar förutsättningarna för att attrahera fler sökande och höja kvaliteten i urvalsarbetet, samt effektiviserar administrationen. Verktyget underlättar även uppföljning av rekryteringsärenden och framtagande av t.ex. könsuppdelad statistik gällande rekrytering.

Under 2019 har Högskolan implementerat en kompetensmodul i personalsystemet Primula. I kompetensmodulen registreras medarbetares formella kompetens, t.ex. akademisk examen, högskolepedagogisk utbildning, forskarhandledarutbildning samt meritering. Kompetensmodulen ska användas för att stödja Högskolans arbete med kompetensförsörjning.

Den 1 januari 2019 började den nya Anställningsordning för lärare vid Högskolan i Gävle att tillämpas. Den nya anställningsordningen förtydligar kompetenskraven vid rekrytering och befordran till lärartjänster.

Under åren 2017 – 2019 har gruppen medarbetare som i sin anställning forskar på hel- eller deltid ökat med 19 årsarbetskrafter (tabell 22) och andelen disputerade lärare är nu

något högre än föregående år (ökning med en procentenhet). Högskolan ser mycket positivt på att andelen lärare med forskarutbildning ökar då möjligheten till bland annat forskningsanknytning av utbildning ökar och förstås ökat inslag av forskning totalt. Gruppen medarbetare som inte har forskning i sin anställning, alltså universitetsadjunkter och administrativ/teknisk personal, har ökat med 1 årsarbetskraft. Andelen disputerade lärare har ökat med 1 procent sedan 2017.

Jämställda karriärvägar

Rekryteringsmål för professorer

Under 2017–2019 har lärosätet ett mål för könsfördelningen bland nyrekryterade professorer om 42 procent kvinnor. I målet inkluderas befordrade professorer och gästprofessorer, men inte adjungerade professorer.

Högskolan har under året lanserat en ny utbildning riktad till nya chefer, med fokus på arbetsmiljö och lika villkor. Syftet med utbildningen är att stärka chefers kunskap om de arbetsmiljö- och likavillkorsuppgifter de ansvarar för i enlighet med delegationsordningen. Utbildningen omfattar bland annat arbete med jämställdhetsintegrering, kraven på främjande och förebyggande

TABELL 22
Antal anställda per kategori och år, årsarbetskrafter

	2019	Varav	Varav	2018	Varav	Varav	2017	Varav	Varav
	ÅA	Kvinnor	Män	ÅA	Kvinnor	Män	ÅA	Kvinnor	Män
Adjunkt	171	107	64	174	109	65	171	106	66
Adm/teknisk personal	194	122	72	207	132	76	193	124	69
Doktorand	64	31	33	63	31	32	56	28	29
Forskare	7	0	7	6	1	6	6	1	6
Lektor	150	75	75	147	71	75	149	70	79
Postdoktor	5	3	2	4	2	2	1	0	1
Professor	40	10	30	39	9	29	35	7	28
Arvodister	17	11	7	17	10	7	18	9	8
TOTALT	649	359	290	657	364	293	630	345	285

Källa: Primula

Notering: Avrundning kan göra att kategorierna inte alltid summerar till totalsumman

TABELL 23
Lärare, årsarbetskrafter

	2019	2018	2017
Lärare	362	360	356
- varav kvinnor	192	190	183
- varav män	170	170	173
Disputerade lärare	191	186	185
- varav kvinnor	85	81	77
- varav män	106	105	107
Professorer	40	39	35
- varav kvinnor	10	9	7
- varav män	30	29	28

Källa: Primula

Notering: Avrundning kan göra att kategorierna inte alltid summerar till totalsumman

TABELL 24
Antal nyanställda lärare

	2019	2018	2017
Adjunkt	23	24	32
Tidsbegränsad	14	19	18
Kvinnor	9	13	16
Män	5	6	2
Tillsvidare	13	8	14
Kvinnor	10	6	7
Män	3	2	7
Lektor	18	23	40
Tidsbegränsad	6	10	15
Kvinnor	3	5	7
Män	3	5	8
Tillsvidare	14	13	25
Kvinnor	9	6	13
Män	5	7	12
Professor	6	10	9
Tidsbegränsad		1	1
Kvinnor			
Män		1	1
Tillsvidare	6	9	8
Kvinnor	3	3	2
Män	3	6	6

Källa: Primula

diskrimineringsarbete samt hur diskrimineringsutredningar genomförs. Lärosätet har även genomfört utbildningar riktade till arbetsmiljö- och skyddsombud i lika villkorsfrågor.

Arbetet med att förebygga trakasserier och sexuella trakasserier har fortsatt under året. Under 2018 reviderades policy, riktlinje och handlägningsrutin. I år har styrdokumentet implementerats genom olika utbildnings- och informationsinsatser, workshops och framtagande av stödmaterial. Även samtalsmallen inför medarbetarsamtalen har utvecklats för att beröra frågor om jämställdhet och lika villkor.

Gällande kompetensförsörjning så är det även en del i Högskolans arbete med jämställdhetsintegrering. Arbetet med kvalitetssäkrade processer för jämställda karriärvägar är påbörjat och som en del i det sker arbete med framtagande av genusmedvetna nyckeltal. Under året har det genomförts en utbildningsinsats i genusmedveten kompetensförsörjning riktad till nya chefer samt till anställningsnämnden.

Enligt regleringsbrev för budgetår 2019 avseende Högskolan i Gävle har Högskolan ett mål för könsfördelningen bland nyrekryterade professorer om 42 procent kvinnor. För 2019 uppnår Högskolan kravet då 50 procent av de nyrekryterade (3 av totalt 6 personer) utgörs av kvinnor (tabell 24). Högskolan ökar andelen professorer totalt över tid vilket är glädjande och tyder på att de målnivåer som under ett antal år har givits i regleringsbrevet till Högskolan har varit ett stöd i arbetet. Se diagram 9:

Arbetsmiljö

En ny arbetsmiljöpolicy har tagits fram med ett integrerat Lika villkorsperspektiv. Policyn utgör en viktig grundsten för Högskolans gemensamma arbetsmiljöarbete. Utöver denna policy har även andra styrdokument reviderats såsom "Rutin för arbetsanpassning och rehabilitering" samt "Policy och rutin för alkohol och droger". Under hösten genomförde avdelningen för HR en kortare utbildningsinsats för chefer med fokus på dessa nya styrdokument.

Hållbart arbetsliv är namnet på Partsrådets utbildningsprogram med fokus på ett främjande arbetsliv. Under 2019 har avdelningen för HR partsgemensamt avropat två tjänster som programmet erbjuder, "Effektiva team" och "Fånga tidiga tecken". Tjänsten "Effektiva team" genomfördes vid avdelningen för HR. Syftet var att prova på denna tjänst för att sedan utvärdera om denna modell eventuellt vidare skulle kunna användas i verksamheten för att utveckla och stärka effektiva team. Tjänsten "Fånga tidiga tecken" genomfördes som en workshop. Vid detta tillfälle deltog både chefer, avdelningen för HR, arbetsmiljöombud samt fackliga representanter.

Att kontinuerligt stärka Högskolans chefer i deras arbetsgivarroll och ledarskap är en viktig fråga för Högskolan. I januari genomförde avdelningen för HR en introduktionsutbildning för nytillträdde chefer i syfte att stärka det akademiska ledarskapet och tydliggöra arbetsgivarrollen. Under våren

erbjöd avdelningen för ekonomi och inköp en grundläggande ekonomiutbildning för samtliga chefer.

Högskolans modell för lönesättande samtal genomfördes som en pilot under 2019 då några avdelningar med medarbetare anslutna till SACO-S fick prova på denna modell vid årets löneöversyn.

I slutet av 2018 genomfördes en medarbetsundersökning vid Högskolan. Under året har chefer och medarbetare i samverkan arbetat vidare med resultatet och tagit fram avdelningsspecifika mål och handlingsplaner. Under året har handlingsplanerna följts upp i arbetsmiljögrupperna vid respektive enhet.

För att öka tydligheten och möjligheten att planera arbetstid använder sig Högskolan av tjänsteplaneringssystem Retendo Academic. Utöver att uppnå ökad kvalitet och effektivitet är en transparent hantering av tjänsteplaneringen ett mål. I systemet har arbetsmiljöansvarig chef möjlighet att skapa sig en överblick över arbetsbelastningen över tid. Tjänsteplaneringen är även tänkt att användas som underlag för medarbetare och chef vid medarbetarsamtal. Under 2019 slutfördes projektet som pågått sedan 2018 och alla akademins avdelningar har nu implementerat Retendo Academic som sitt tjänstefördelningsverktyg.

Under 2019 har även ett gemensamt ledarskapsprogram för de sex lärosätena inom Lärosäten Öst tagits fram. Programmet startar våren 2020 och erbjuder möjlighet till kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan erfarna chefer från olika lärosäten. Det syftar till att skapa ett utökat nätverk för lärande, stöd och hållbarhet samt till att väcka nyfikenhet och intresse för fortsatt chefskap inom akademien.

Sjukfrånvaro

Sett över perioden 2018-2019 har inte sjukfrånvaron förändrats nämnvärt vare sig totalt eller uppdelat på kön. Den tydligaste skillnaden ser man i det lägre åldersspannet där sjukfrånvaron sjunkit från 4,5 procent 2018 till 0,8 procent 2019. Vad denna förändring beror på är svår att tydligt säga men trenden ser likadan ut för både män och kvinnor inom denna kategori. Den totala sjukfrånvaron bland kvinnor har sjunkit marginellt från 3,5 procent 2018 till 3,2 procent 2019. Sjukfrånvaron bland män har även den sjunkit under det senaste året. Under 2019 var den totala sjukfrånvaron bland män 1,9 procent i relation till 2018 års nivå på 2,5 procent. Långtidssjukfrånvaron bland kvinnor och män har även den sjunkit något under 2019 jämfört med 2018. Det är marginella skillnader där ett fåtal individer utgör förändringen. 2018 var 18 män långtidssjukskrivna i förhållande till 2019 då 15 män var långtidssjukskrivna. Gällande kvinnor utgörs förändringen mellan 2018 och 2019 endast en individ, 2018 var 25 kvinnor långtidssjukskrivna och under 2019 var 24 kvinnor långtidssjukskrivna.

DIAGRAM 9
Andelen kvinnor av professorer
(årsarbetskrafter).

TABELL 25
Sjukfrånvaro per åldersgrupp uppdelad efter kön
(antal sjukfrånvarotimmar i procent av
tillgänglig arbetstid)

	2019	2018	2017
-29	0,8%	4,5%	0,7%
Kvinnor	0,8%	3,7%	0,9%
Män	0,9%	5,6%	0,5%
30-49	2,4%	2,6%	3,1%
Kvinnor	3,0%	3,0%	4,1%
Män	1,7%	2,1%	1,6%
50-	3,0%	3,3%	2,1%
Kvinnor	3,6%	4,0%	2,9%
Män	2,1%	2,5%	1,2%
Kvinnor - Totalt	3,2%	3,5%	3,4%
Män - Totalt	1,9%	2,5%	1,4%
Totalt	2,6%	3,1%	2,5%

Källa: Primula

TABELL 26
Andel av sjukfrånvaron som utgörs
av långtidssjukfrånvaro (%)

	2019	2018	2017
Kvinnor	69,7%	52,3%	71,6%
Män	56,0%	55,9%	43,4%
Totalsumma	65,2%	53,6%	64,7%

Källa: Primula

Jämställdhetsintegrering

Jämställdhetsintegrering

Varje universitet och högskola har tagit fram en plan för hur lärosätet avser att utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering i syfte att verksamheten ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen (skr. 2016/17:10), t.ex. i fråga om lika möjligheter till karriärvägar, könsbundna studieval och genomströmning. Enligt uppdraget ska planen innehålla utvecklingsbehov, mål och aktiviteter som lärosätet avser att vidta under 2017–2019 samt beskriva på vilket sätt jämställdhet ska integreras och bli en del av lärosätets ordinarie verksamhet, exempelvis i lärosätets styrprocesser. Åtgärder och resultat utifrån planen ska redovisas i årsredovisningen. Universitet och högskolor får i sitt arbete med jämställdhetsintegrering inhämta stöd från Jämställdhetsmyndigheten

Högskolan har ett ständigt uppdrag att verka för jämställdhet enligt Högskolelagen (1992:1434). Vid sidan av detta har samtliga lärosäten i Sverige ett förtydligt uppdrag av regeringen att arbeta med jämställdhetsintegrering i verksamheten med syfte att bidra till att uppfylla de nationella jämställdhetspolitiska målen. Arbetet har under 2019 fortsatt med insatser som driver till ökad jämställdhet gällande såväl förutsättningar, processer och resultat.

I enlighet med regleringsbrevet ska det utarbetas en plan för hur lärosätet avser utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering, t.ex. i fråga om lika möjligheter till karriärvägar, könsbundna studieval och genomströmning. Högskolan har arbetat vidare med detta regeringsuppdrag som berör jämställdhetsintegrering av statliga lärosäten under perioden 2016–2019 med den av rektor fastställda handlingsplanen för jämställdhetsintegrering på Högskolan i Gävle (HIG-STYR 2017/89). Det har genomförts en utbildning för samtliga chefer i genus- och jämställdhet i form av en obligatorisk poänggivande kurs där teori varvats med inventering av den egna verksamheten utifrån ett genus och jämställdhetsperspektiv. Efter avslutad utbildning har aktiviteter och åtgärder identifie-

rats och integrerats i ordinarie verksamhetsplaner. Samtliga akademier har börjat planera och organisera arbetet med jämställdhetsintegrering och påbörjat arbetet med att synliggöra normer och värderingar i såväl verksamhetens styr- och beslutsprocesser, undervisning och studiemiljö.

I dagsläget är arbetet med att utarbeta insatser gällande jämställdhetsintegrering en del av ordinarie process för budget- och verksamhetsplanering. Fortsatt identifierade utvecklingsområden är framförallt kvalitetssäkrade processer för jämställda karriärvägar, förutsättningar för forskning, arbete med könsbundna studieval genom genusmedvetna ”hållplatser” i studentrekryteringsprocessen, framtagande av genusmedvetna nyckeltal i

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har tidigare uppmärksammat frågan huruvida kvinnor och män som blir föremål för disciplinära åtgärder bedöms på olika sätt. Inom ramen för UKÄ:s arbete med jämställdhetsintegrering har ämbetet därför undersökt frågan närmare⁹. I skrivelse från UKÄ föreslås att lärosäten inom ramen för sitt regeringsuppdrag med jämställdhetsintegrering på eget initiativ granskar och följer upp huruvida kvinnor och män som blir föremål för disciplinära åtgärder bedöms på ett likvärdigt sätt.¹⁰ Högskolan i Gävle har genomfört granskning gällande samtliga ärenden 2019. Resultatet stämmer överens med resultatet i UKÄ:s granskning. Det kan konstateras att det är i stort sett lika många kvinnor som män som har anmälts till disciplinnämnden under 2018. Detta är dock inte representativt motsvarande könsfördelningen av studenter, kvinnor (64 procent) respektive män (36 procent). Sett till siffrorna för 2018 så anmäls män ungefär dubbelt så ofta som kvinnor till disciplinnämnden. I övrigt framgår inte några direkta skillnader mellan kvinnor och män i bedömning.

9. Skrivelse 32-00218-18

10. ibid

Ekonomiskt resultat

Ekonomisk utveckling

Högskolan gör ett ekonomiskt bättre resultat än föregående år med 16 160 tkr men redovisar en kapitalförändring med - 29 650 tkr (- 45 810 tkr). Det planerade underskottet för 2019 var - 19 121 tkr och det redovisade resultatet avviker därmed från budget med - 10 529 tkr. På intäktssidan är avvikelserna mot budget mindre, totalt - 1 283 tkr eller - 0,2 %, vilket främst hänförs till lägre uppbyggnad av externa forskningsbidrag än förväntat. På kostnadssidan är det framför allt personalkostnader som avviker med - 4 400 tkr vilket kan förklaras med kostnad för beviljade delpensioner med - 1 948 tkr samt förändring av semesterlöneskuld med - 954 tkr och åtgärder utifrån lönekartläggning med - 196 tkr. Därutöver har en ökning skett av löner till följd av karriärutveckling för medarbetare i organisationen. Antalet årsarbetskrafter har totalt minskat med 8 till 649 årsarbetskrafter men det har samtidigt skett en ökning av disputerade lärare och professorer.

Därefter är det lokalkostnader som avviker med - 3 645 tkr mot budget där lokalhyrorna står för - 1 736 tkr, lokalvård med - 1 084 tkr för extrabeställningar utöver avtal samt reparationer med - 502 tkr. Även avskrivningar avviker med - 2 264 tkr mot budget vilket främst hänger samman med ökade investeringar i hyrda lokaler.

Myndighetskapalet uppgår vid utgången av 2019 till 51 195 tkr och utgör 7,4 procent av Högskolans totala intäkter. Högskolan följer en plan för att succesivt minska underskotten och nå en ekonomi i balans år 2021. Ett arbete har initierats för att genomlysas Högskolans gemensamma administration för att minska de totala stödkostnaderna. Bättre användande av ny teknik genom digitalisering kommer att vara en viktig del. Samtidigt kommer ett projekt att starta med fokus på Högskolans utbildningsutbud och intag av studenter så att det bättre motsvarar det tilldelade takbeloppet. Därutöver kommer projekthanteringen gällande extern medfinansiering till forskning att ensas så att uppföljning och prognoser blir tydligare.

Högskolan fördelar redovisningen inom verksamhetsgrenarna utbildning på grundnivå och avancerad nivå med uppdragsutbildning inkluderat samt forskning och utbildning på forskarnivå med uppdragsforskning inkluderat. Verksamheten är dels anslagsfinansierad och dels finansierad av externa parter. Båda verksamhetsgrenarna visar underskott, utbildning redovisar en kapitalförändring med - 13 519 tkr (-33 625 tkr) vilket är en minskning av underskottet med 20 106 tkr. Högskolan har sedan flera år uppnått takbeloppet i anslaget för grundutbildningen och behöver anpassa verksamheten ytterligare. Forskningen redovisar en kapitalförändring om - 16 131 tkr (-12 185 tkr) som innebär en försämring av resultatet med - 3 946 tkr jämfört med föregående år. Högskolan har under de senaste åren betydligt ökat den totala omsättningen för forskningen men intäkterna har procentuellt ökat mindre än kostnaderna. Anpassningen till de ekonomiska förutsättningarna kommer att bli en del i det pågående arbetet med översynen av utbildnings- och forskningsstrategin.

Intäkter och kostnader

Under 2019 ökade intäkterna med 3,6 procent jämfört med föregående år och uppgick till 686 796 tkr (662 870 tkr). Anslagsintäkterna ökade med 11 277 tkr motsvarande 2 procent och bidragsintäkterna ökade med 12 346 tkr eller 22 procent. Att bidragsintäkterna ökar markant beror på den satsning som sker för att öka andelen externfinansierad forskning och ett medvetet arbete i forskarteamen för att bättre ta till vara och sprida goda exempel på lyckade ansökningar. Kostnaderna ökade totalt med 1 procent jämfört med föregående år, varav personalkostnaderna ökade med 14 478 tkr motsvarande 3 procent. Det är högre än utfallet från den ordinarie lönerevisionen som för 2019 i snitt blev 2,3 procent och beror dels på beviljade deltidspensioner, ökad semesterlöneskuld, korrigering av osakliga löneskillnader utifrån lönekartläggning, karriärutveckling för anställda samt dels på högre ingångslöner för rekryteringar där personal med lång anställningstid ersätts av personer från en konkurrensutsatt marknad. Lokalkostnaderna ökade med 4 163 tkr eller 5 procent vilket dels berodde på en ökad lokalyta och hyresnivå, dels på ökade driftkostnader i lokalerna. Däremot minskade övriga driftskostnader med – 10 161 tkr motsvarande 9 procent jämfört med föregående år. Minskningen motsvarade budgeterad förändring och följer bland annat av att den tidigare satsningen i olika utvecklingsprojekt upphört 2019.

Högskolan totalt

TABELL 27
Finansiering (tkr)

	2019		2018		2017	
Intäkter av anslag	565 006	82%	553 729	84%	525 567	84%
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	52 513	8%	52 128	8%	42 005	7%
Intäkter av bidrag	69 054	10%	56 708	9%	48 712	8%
Finansiella intäkter	224	0%	305	0%	348	0%
Summa verksamhetens intäkter	686 796	100%	662 870	100%	616 633	100%

TABELL 28
Kostnad per verksamhetsgren (tkr)

	2019		2018		2017	
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	539 288	75%	549 430	78%	532 194	79%
Forskning och utbildning på forskarnivå	177 159	25%	159 249	22%	142 123	21%
Summa	716 447	100%	708 680	100%	674 317	100%

TABELL 29
Kostnadsslag (tkr)

	2019		2018		2017	
Kostnader för personal	514 115	72%	499 638	71%	474 486	70%
Kostnader för lokaler	82 672	12%	78 509	11%	76 413	11%
Övriga driftkostnader	104 015	15%	114 176	16%	107 915	16%
Finansiella kostnader	456	0%	1 027	0%	1 339	0%
Avskrivningar och nedskrivningar	15 188	2%	15 329	2%	14 164	2%
Summa verksamhetens kostnader	716 447	100%	708 680	100%	674 317	100%

TABELL 30
Intäkter och kostnader per verksamhetsgren (tkr)

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2019	2018	2017
Intäkter av anslag	462 509	455 713	433 213
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	49 480	48 145	38 712
Intäkter av bidrag	13 606	11 707	8 282
Finansiella intäkter	174	241	279
Summa verksamhetens intäkter	525 769	515 806	480 486

Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	-377 733	-380 241	-367 160
Kostnader för lokaler	-70 317	-68 354	-67 253
Övriga driftkostnader	-79 369	-87 575	-85 303
Finansiella kostnader	-370	-825	-1 101
Avskrivningar och nedskrivningar	-11 499	-12 435	-11 378
Summa verksamhetens kostnader	-539 288	-549 430	-532 194

Transfereringar			
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	3 358	3 154	2 360
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	834	383	299
Lämnade bidrag	-4 192	-3 537	-2 659
Saldo transfereringar	0	0	0
Årets kapitalförändring	-13 519	-33 625	-51 708

Forskning och utbildning på forskarnivå	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	102 497	98 016	92 354
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	3 033	3 983	3 293
Intäkter av bidrag	55 448	45 001	40 430
Finansiella intäkter	50	65	69
Summa verksamhetens intäkter	161 028	147 064	136 147

Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	-136 382	-119 396	-107 326
Kostnader för lokaler	-12 355	-10 156	-9 160
Övriga driftkostnader	-24 646	-26 601	-22 612
Finansiella kostnader	-87	-202	-239
Avskrivningar och nedskrivningar	-3 689	-2 894	-2 786
Summa verksamhetens kostnader	-177 159	-159 249	-142 123

Transfereringar			
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	3 110	725	1 914
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	1 087	3 044	4 071
Lämnade bidrag	-4 197	-3 769	-5 985
Saldo transfereringar	0	0	0
Årets kapitalförändring	-16 131	-12 185	-5 976

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Antalet helårsstudenter ökade med 245 st och helårsprestationerna med 114 st jämfört med föregående år. Fördelningen av studenter mellan program och kurser håller sig ungefär på den nivå som Högskolans styrelse anser önskvärd med 19 % för fristående kurs och 81 % för program. Däremot hade Högskolan under året en stor överproduktion som innebär att, tillsammans med tidigare års sparade överproduktion, utbildning för 10 621 tkr överskred den nivå som får sparas till kommande år. Det ansamlade beloppet för överproduktion uppgår till 46 251 tkr och innebär att viss underproduktion kan ske kommande år utan att det får någon negativ påverkan på intäkterna av anslag.

TABELL 31
Finansiering (tkr)

	2019		2018		2017	
Kostnader för personal	462 509	88%	455 713	88%	433 213	90%
Kostnader för lokaler	49 480	9%	48 145	9%	38 712	8%
Övriga driftkostnader	13 606	3%	11 707	2%	8 282	2%
Finansiella kostnader	174	0%	241	0%	279	0%
Summa verksamhetens kostnader	525 769	100%	515 806	100%	480 486	100%

TABELL 32
Kostnadslag (tkr)

	2019		2018		2017	
Kostnader för personal	377 733	70%	380 241	69%	367 160	69%
Kostnader för lokaler	70 317	13%	68 354	12%	67 253	13%
Övriga driftkostnader	79 369	15%	87 575	16%	85 303	16%
Finansiella kostnader	370	0%	825	0%	1 101	0%
Avskrivningar och nedskrivningar	11 499	2%	12 435	2%	11 378	2%
Summa verksamhetens kostnader	539 288	100%	549 430	100%	532 194	100%

ILLUSION ELLER
VERKLIGHET?
HANS BYSTRÖM

Finance
Markets, Instruments & Investments
Hans Byström

Praktisk teori om finans

Hypertoni och
metabola syndrom

Anslagsfinansierad utbildning

Den anslagsfinansierade utbildningen består av reguljär utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Ökningen av både helårsstudenter och helårsprestationer mot tidigare år, samtidigt som kostnaderna kunde minskas, innebar en sänkning av nettokostnaderna per helårsstudent och helårsprestation jämfört med både 2018 och 2017. För att nå en ekonomi i balans inom verksamhetsgrenen utbildning behöver produktionsnivån kommande år anpassas bättre mot anslaget vilket kommer att underlätta målet att minska kostnaderna ytterligare.

TABELL 33
Anslagsfinansierad reguljär grundutbildning (tkr)

	2019	2018	2017
Antal helårsstudenter	6 085	5 840	5 814
Nettokostnad anslagsfinansierad reguljär utbildning	473 479	488 358	483 718
Nettokostnad per helårsstudent	77,8	83,6	83,2
	2019	2018	2017
Antal helårsprestationer	4 887	4 773	4 806
Nettokostnad anslagsfinansierad reguljär utbildning	473 479	488 358	483 718
Nettokostnad per helårsprestation	96,9	102,3	100,6

Uppdragsutbildning

Intäkterna från uppdragsutbildningen låg i en stort sett oförändrad nivå från föregående år, efter den ökning med 19 procent som skedde mellan 2017 och 2018. De största utbildningarna är mäklarskolan på uppdrag av Svensk Fastighetsförmedling, utbildning av sjuksköterskor åt Region Gävleborg, sjuksköterskeutbildning åt Lishui University i Kina.

TABELL 34
Intäkter från uppdragsutbildning (tkr)

	2019	2018	2017
Intäkter uppdragsutbildning	28 168	28 366	23 586

Forskning och utbildning på forskarnivå

Intäkterna till forskning uppgick till 161 028 tkr vilket är en ökning med 13 964 tkr eller 9 procent jämfört med föregående år. Den största delen avser bidragsintäkter som ökade med 10 447 tkr eller 23 procent, vilket är i linje med ambitionen att öka externfinansieringen. De oförbrukade bidragen uppgick till 47 530 tkr, vilket var i samma nivå som föregående år. Bidragsintäkterna kommer främst från statliga myndigheter, fonder samt stiftelser. Samtidigt ökade kostnaderna med 17 910 tkr motsvarande 11 procent mot föregående år, varav personalkostnaderna ökade med 16 986 tkr eller 14 procent. Sammantaget gjorde det att forskningen redovisade ett underskott om totalt - 16 131 tkr, som jämfört med föregående år är en försämring med - 3 946. Det är framför allt uppbyggnaden av de externa bidragsintäkterna som inte skett i den takt som varit tänkt trots den ökning som skett av personalkostnaderna. En översyn av de ekonomiska styrprinciperna för fördelning av forskningsanslaget har initierats och projekthanteringen gällande extern medfinansiering i form av bidragsintäkter till forskning kommer att ensas så att uppföljning och prognoser blir tydligare. Det ska tillsammans göra så att forskningen får sin ekonomi i balans.

Utifrån underlaget i databaserna DiVA, Web of Science och Scopus så ligger kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation relativt stabilt sett till föregående år.

Kostnaden har minskat om man utgår ifrån underlaget i DiVA och Scopus. Kostnad per publikation har ökat något om underlaget ifrån Web of Science används för beräkning.

Högskolans totala kostnader för forskning under 2019 ökade jämfört med föregående år och antalet refereegranskade vetenskapliga publikationer har ökat i DiVA och Scopus, men minskat något i Web of Science, vari förklaringen ligger till ökad kostnad per publikation om underlaget ifrån Web of Science används för beräkningen.

Det bör dock beaktas att vetenskapliga publikationer för 2019 inkluderar publikationer med statusen epub ahead of print, in press och accepted, vilket innebär att de kan komma att få ett senare slutgiltigt publiceringsår.

TABELL 35
Finansiering (tkr)

	2019		2018		2017	
Intäkter av anslag	102 497	64%	98 016	67%	92 354	68%
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	3 033	2%	3 983	3%	3 293	2%
Intäkter av bidrag	55 448	34%	45 001	31%	40 430	30%
Finansiella intäkter	50	0%	65	0%	69	0%
Summa verksamhetens intäkter	161 028	100%	147 064	100%	136 147	100%

TABELL 36
Kostnadsslag (tkr)

	2019		2018		2017	
Kostnader för personal	136 382	70%	119 396	75%	107 326	76%
Kostnader för lokaler	12 355	13%	10 156	6%	9 160	6%
Övriga driftkostnader	24 646	15%	26 601	17%	22 612	16%
Finansiella kostnader	87	0%	202	0%	239	0%
Avskrivningar och nedskrivningar	3 689	2%	2 894	2%	2 786	2%
Summa verksamhetens kostnader	177 159	100%	159 249	100%	142 123	100%

TABELL 37
Kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation (tkr)

Källa	2019	2018	2017
DiVA	557	617	542
Web of Science	777	714	649
Scopus	659	672	626

Notera: Avser refereegranskade vetenskapliga artiklar och forskningsöversikter. Uträkningarna är baserade på tabell 18, 19, 20 och kostnaden enligt tabell 28. Uppgiften för 2017 och 2018 har korrigerats jämfört med årsredovisningen 2019 då publikationsdatabaserna kontinuerligt uppdateras.

BOKSLUT

39390013002304023
6725728861347334
201249409945+8090
9,2**76**,27679321327
78356056494237282
018123**2019**6231 2
92121837138812472
572012 48%5758923
35316**563**05846726
21452153243024124
46756285570%0995
786452,13139148446
85035449036409241
9820**4556**3479090
48838669681415170
81644160575015543
794**5545**92949735
20096913098135098
325-82134097576830
68932738602748391
8901421**331356**0
3,6421951892890752
746893201+6213594

RESULTATRÄKNING (TKR)

	Not	2019	2018
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Intäkter av anslag		565 006	553 729
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	52 513	52 128
Intäkter av bidrag	2	69 054	56 708
Finansiella intäkter	3	224	305
Summa		686 796	662 870
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Kostnader för personal	4	-514 115	-499 638
Kostnader för lokaler		-82 672	-78 509
Övriga driftkostnader		-104 015	-114 176
Finansiella kostnader	5	-456	-1 027
Avskrivningar och nedskrivningar		-15 188	-15 329
Summa		-716 447	-708 680
VERKSAMHETSUTFALL		-29 650	-45 810
TRANSFERERINGAR			
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		6 469	3 879
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	6	1 920	3 428
Lämnade bidrag	7	-8 389	-7 306
Saldo		0	0
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	8	-29 650	-45 810

BALANSRÄKNING (TKR)

	Not	2019-12-31	2018-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	9	338	474
Summa immateriella anläggningstillgångar		338	474
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	10	15 861	16 534
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	11	29 883	27 755
Pågående nyanläggningar	12	0	2 423
Summa materiella anläggningstillgångar		45 744	46 712
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		2 521	6 457
Fordringar hos andra myndigheter		13 652	12 994
Summa kortfristiga fordringar		16 173	19 452
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	13	22 576	21 186
Upplupna bidragsintäkter	14	10 201	8 639
Övriga upplupna intäkter	15	3 123	950
Summa periodavgränsningsposter		35 900	30 776
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	16	0	0
Summa avräkning med statsverket		0	0
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		152 731	184 446
Summa kassa och bank		152 731	184 446
SUMMA TILLGÅNGAR		250 885	281 860
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital		207	207
Balanserad kapitalförändring		80 639	126 449
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-29 650	-45 810
Summa myndighetskapital		51 195	80 845
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	18	4 127	2 207
Övriga avsättningar	19	6 373	5 402
Summa avsättningar		10 500	7 609
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	20	43 821	40 024
Kortfristiga skulder till andra myndigheter		16 860	16 591
Leverantörsskulder		12 703	25 041
Övriga kortfristiga skulder	21	8 950	8 634
Förskott från uppdragsgivare och kunder	22	12 841	12 005
Summa skulder m.m.		95 174	102 295
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	23	41 618	39 859
Oförbrukade bidrag	24	47 530	47 676
Övriga förutbetalda intäkter	25	4 868	3 575
Summa periodavgränsningsposter		94 016	91 111
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		250 885	281 860

ANSLAGSREDOVISNING (TKR)

Redovisning mot anslag

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Uo 16 2:43 Ramanslag Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå ap.1 Takbelopp	-	462 509	462 509	-462 509	0
Uo 16 2:44 Ramanslag Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå ap.1 Basresurs	-	102 497	102 497	-102 497	0
Summa	0	565 006	565 006	-565 006	0

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (ramanslag)

Enligt regeringsbeslut II:6 2019-06-27, bilaga 1 får universitet och högskolor som redovisar fler helårsstudenter och helårsprestationer än vad som ger rätt till ersättning inom takbeloppet, s k överproduktion, sparas till följande budgetår för att då berättiga till ersättning. Överproduktionen uppgår till 10 581 tkr och decemberprestationerna till 4 005 tkr, totalt 14 586 tkr. Tidigare års överproduktion uppgår till 42 286 tkr, därmed uppgår ackumulerad överproduktion till 56 872 tkr. Av den utgående överproduktionen får den del som överstiger takbeloppet med 10 % ej behållas utan regeringens godkännande. Därmed uppgår den utgående överproduktionen till 46 251 tkr.

Forskning och utbildning på forskarnivå (ramanslag)

Regeringsbeslut II:25, 2019-06-27, Regleringsbrev för budgetåret 2019 avseende Högskolan i Gävle, anslag för forskning/forskarutbildning, uppgår till 102 497 tkr.

REDOVISNING AV TAKBELOPP

Redovisning av takbelopp enligt bilaga 3 i regleringsbrev för universitet och högskolor

Tabell 1 – Redovisning av antal helårsstudenter (HST) och helårsprestationer (HPR). Utfall avseende perioden 2019-01-01 – 2019-12-31

Enligt bilaga 1. Avräkning av helårsstudenter och helårsprestationer m.m.

Summan *Utfall total ersättning* ska avse den totala ersättningen som lärosätet genomför produktion för, dvs oberoende av om den ryms inom tilldelade medel eller inte.

Utbildningsområde	Utfall HST	Utfall HPR	HST ersättning (tkr)	HPR ersättning (tkr)	Utfall total ersättning (tkr)
Designområdet (DE)	60	53	9 357	5 013	14 370
Humanistiska området (HU)	630	430	20 346	9 045	29 391
Idrottsliga området (ID)	17	15	1 955	805	2 760
Juridiska området (JU)	279	205	8 998	4 316	13 314
Undervisningsområdet (LU)	361	325	14 185	13 385	27 570
Medicinska området (ME)	183	176	11 983	13 977	25 960
Naturvetenskapliga området (NA)	867	581	47 721	26 961	74 682
Samhällsvetenskapliga området (SA)	1492	1245	48 153	26 188	74 341
Tekniska området (TE)	1128	886	62 048	41 128	103 176
Verksamhetsförlagd utbildning (VU)	165	160	9 198	8 628	17 826
Vårdområdet (VÅ)	753	676	44 053	34 263	78 316
Övriga områden (ÖV)	149	134	6 589	4 795	11 384
Summa	6 084	4 886	284 586	188 504	473 090

Takbelopp (tkr)

Redovisningen visar att lärosätet kommer över takbeloppet med (tkr)

462 509

10 581

Antal helårsstudenter inom vissa konstnärliga områden

Totalt antal utbildade helårsstudenter 65 inom Design.

Högst får 60 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Övriga helårsstudenter inom Design har avräknats mot utbildningsområdet Teknik.

REDOVISNING AV TAKBELOPP

Redovisning av takbelopp enligt bilaga 3 i regleringsbrev för universitet och högskolor

Tabell 2 – Beräkning av anslagssparande och överproduktion (tkr)

A. Tillgängliga medel (inklusive beslutad tilläggsbudget)		
	Årets takbelopp	462 509
	+ Ev. ingående anslagssparande	
	Summa (A)	462 509
B. Utfall totalt för utbildning på grundnivå och avancerad nivå		
	Ersättning för HPR från december föregående budgetår	4 005
	Utfall total ersättning enligt tabell 1	473 090
	+ Ev. ingående överproduktion	42 286
	Summa (B)	519 381
	Summa (A-B)¹	-56 872

¹ Positiv summa förs till tabell över anslagssparande nedan. Negativ summa förs till tabell över överproduktion nedan.

Tabell. Anslagssparande	Totalt utgående anslagssparande (A-B) - Ev. anslagssparande över 10 % av takbeloppet ²
	Utgående anslagssparande

Tabell. Överproduktion	Total utgående överproduktion - Ev. överproduktion över 10 % av takbeloppet ²
	Utgående överproduktion

² Den del av anslagssparande respektive överproduktion som lärosätet inte får behålla utan regeringens godkännande.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges.
Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

REDOVISNINGSPRINCIPER

Tillämpade redovisningsprinciper

Högskolans bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar myndigheten brytdagen den 3 januari.

Efter brytdagen har fakturor om minst 75 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

UPPLYSNINGAR OM AVVIKELSER

Avvikelser från ekonomiadministrativa regler

I enlighet med föreskrifterna i regleringsbrev för universitet och högskolor tillämpar Högskolan i Gävle de undantag som framgår av bilaga 5 till regleringsbrevet, bl.a. rörande anslagsavräkning, anslagssparande, väsentliga uppgifter, finansieringsanalys, finansiering av anläggningstillgångar och disposition av inkomster från avgiftsbelagd verksamhet:

- Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen om redovisning mot anslag enligt 12 § anslagsförordningen (2011:223). Avräkning mot anslag och anslagsposter för medel som utbetalas till lärosätenas räntekonton i Riksgäldskontoret ska ske i samband med de månatliga utbetalningarna till respektive lärosätets räntekonto i Riksgäldskontoret.
- Universitet och högskolor, dock inte Försvarshögskolan, medges undantag från 7 § anslagsförordningen (2011:223) på så sätt att lärosätet får överföra såväl överproduktion som outnyttjat takbelopp (anslagssparande) till ett värde av högst tio procent av takbeloppet till efterföljande budgetår utan att särskilt begära regeringens medgivande.
- Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen i 2 kap. 4 § tredje stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att årsredovisningen ska innehålla redovisning av vissa väsentliga uppgifter.
- Universitet och högskolor ska i stället lämna uppgifter enligt bilaga 6 Väsentliga uppgifter.
- Universitet och högskolor ska i samband med upprättandet av noter till årsredovisningen särskilt beakta att specifikation ges av
 - låneram i Riksgäldskontoret uppdelad på beviljad låneram och utnyttjad låneram vid räkenskapsårets slut, och
 - beviljad och under året maximalt utnyttjad kontokredit hos Riksgäldskontoret.
- Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen enligt 2 kap. 4 § andra stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att i årsredovisningen upprätta och lämna en finansieringsanalys till regeringen.
- Universitet och högskolor medges undantag från 2 kap. 1 § första stycket och 3 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) om finansiering av anläggningstillgångar enligt följande.
 - En anläggningstillgång som används i myndighetens verksamhet får helt eller delvis finansieras med bidrag som har mottagits från icke-statliga givare. Detta gäller även för bidrag från statliga bidragsgivare under förutsättning att bidraget har tilldelats för ändamålet.
- Universitet och högskolor medges undantag från 25a § andra och tredje styckena avgiftsförordningen (1992:191) om disposition av inkomster från avgiftsbelagd verksamhet enligt följande.
- Uppgår det ackumulerade överskottet till mer än 10 procent av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning under räkenskapsåret ska myndigheten i årsredovisningen redovisa hur överskottet ska disponeras.
- Har det uppkommit ett underskott i en avgiftsbelagd verksamhet som inte täcks av ett balanserat överskott från tidigare räkenskapsår ska myndigheten i årsredovisningen lämna ett förslag till regeringen om hur underskottet ska täckas.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

VÄRDERINGSPRINCIPER

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 25 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år.

För förbättringsutgifter på annans fastighet är beloppsgränsen 100 tkr.

För rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar är beloppsgränsen 50 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd på minst fem år.

Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod.

Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk. Även separata enheter med ett naturligt samband med varandra och som betraktas som fungerande enhet klassificeras som en anläggningstillgång i de fall anskaffningsvärdet är minst 25 tkr.

Tillämpade avskrivningstider för anläggningstillgångar

3 år	Datorer och kringutrustning
5 år	Bidragsfinansierade övriga inventarier, maskiner och övrig utrustning
5 år	Rättigheter för dataprogram och licenser för dataprogram (inköpta)
5 år	Möbler och inredning
5 år	Övriga inventarier, maskiner och övrig utrustning
10 år	Förbättringsutgifter på annans fastighet

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp. Skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

ANSTÄLLDAS SJUKFRÅNVARO

Uppgifter om sjukfrånvaro, se tabell 25–26 i resultatredovisningen.

NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING

Alla belopp redovisas i tkr om ej annat anges.

RESULTATRÄKNING

Not 1	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2019	2018
	Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	5 785	6 195
	Intäkter av offentligrättsliga avgifter	714	761
	Intäkter av uppdragsverksamhet	45 544	44 738
	varav tjänsteexport	14 751	12 886
	Icke statliga medel, 6 kap 1 § kapitalförsörjningsförordningen	470	433
	Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	52 513	52 128

I posten varav tjänsteexport ingår intäkter av sjuksköterskeutbildning som säljs till Kina samt intäkter av studieavgifter för tredjelandsstudenter.

	Över-/underskott t.o.m. år 2017	Över-/underskott år 2018	Intäkter år 2019	Kostnader år 2019	Över-/underskott år 2019	Ack. över-/underskott utgående år 2019
Verksamhet						
<i>Utbildning på grundnivå eller avancerad nivå</i>						
Beställd utbildning			5 723	-5 723		
Yrkeshögskolan, KY m.m.						
Uppdragsutbildning	1 903	588	28 168	-28 361	-193	2 298
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	627	183	9 028	-8 826	202	1 012
Övrigt						
Summering	2 530	771	42 919	-42 910	9	3 310
<i>Forskning eller utbildning på forskarnivå</i>						
Uppdragsforskning	1 015	11	2 625	-2 789	-164	862
Summering	1 015	11	2 625	-2 789	-164	862
<i>Verksamhet där krav på full kostnadstäckning inte gäller</i>						
Högskoleprovet	-1 146	-181	713	-988	-276	-1 602
Upplåtande av bostadslägenhet						
- utbytesprogram och gästforskare	-134	-34		-40	-40	-209
- regeringsbeslut (U2010/4277/UH)						
Övrigt						
Summering	-1 280	-215	713	-1 029	-316	-1 811

Högskolan i Gävle redovisar ett ackumulerat överskott i den avgiftsfinansierade verksamheten uppgående till 4172 tkr, vilket motsvarar 9,2 % av årets omsättning.

NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING

Alla belopp redovisas i tkr om ej annat anges.

Not 2	Intäkter av bidrag	2019	2018
	Bidrag från statliga myndigheter exklusive affärsverk	46 944	39 371
	Bidrag från kommuner	2 343	1 950
	Bidrag från landsting	1 681	432
	Bidrag från privata företag	9 668	8 250
	Bidrag från övriga organisationer och ideella föreningar	5 527	4 816
	Utländska bidrag	2 891	1 890
	Summa intäkter av bidrag	69 054	56 708
Not 3	Finansiella intäkter	2019	2018
	Ränteintäkter avseende lån i Riksgäldskontoret	108	187
	Övriga ränteintäkter	14	0
	Övriga finansiella intäkter	102	119
	Summa finansiella intäkter	224	305
	Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har mellan 2015-02-18 och 2019-12-19 varit negativ.		
Not 4	Kostnader för personal	2019	2018
	Lönekostnader (exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	-331 232	-326 338
	varav lönekostnader och arvoden ej anställd personal	-960	-828
	Sociala avgifter	-172 495	-161 998
	Övriga kostnader för personal	-10 388	-11 302
	Summa kostnader för personal	-514 115	-499 638
Not 5	Finansiella kostnader	2019	2018
	Räntekostnader avseende räntekonto i Riksgäldskontoret	-405	-974
	Övriga finansiella kostnader	-51	-53
	Summa finansiella kostnader	-456	-1 027
	Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har mellan 2015-02-18 och 2019-12-19 varit negativ.		
Not 6	Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2019	2018
	Erhållna medel från internationella organisationer	198	16
	Erhållna medel från övriga	1 722	3 412
	Summa övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	1 920	3 428
Not 7	Lämnade bidrag	2019	2018
	Lämnade bidrag till statliga myndigheter exkl. affärsverk	-3 449	-3 323
	Lämnade bidrag till andra EU-länder	-588	-13
	Lämnade bidrag till övriga länder och internationella organisationer	-105	0
	Lämnade bidrag till övriga organisationer och ideella föreningar	-1 486	-1 064
	Lämnade bidrag till privata företag och privatägda ekonomiska föreningar	-701	-432
	Lämnade bidrag till enskilda personer	-2 059	-2 474
	Summa lämnade bidrag	-8 389	-7 306

NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING

Alla belopp redovisas i tkr om ej annat anges.

Not 8	Årets kapitalförändring	2019	2018
	Anslagsfinansierad verksamhet, underskott	-28 554	-46 473
	Avgiftsfinansierad verksamhet, underskott	-356	599
	Bidragsfinansierad verksamhet, underskott	-740	65
	Summa	-29 650	-45 810
	Kapitalförändring per område		
	Verksamhet	Balanserad	Årets
		kapitalförändring	kapitalförändring
			Summa
	<i>Utbildning på grundnivå och avancerad nivå</i>		
	Utbildning enligt uppdrag i regleringsbrev	67 787	-13 327
	Uppdragsverksamhet enl bilaga 4	2 491	-193
	Summa	70 277	-13 519
	<i>Forskning och utbildning på forskarnivå</i>		
	Forskning och utbildning på forskarnivå	9 335	-15 967
	Uppdragsverksamhet enl bilaga 4	1 026	164
	Summa	10 361	-16 131

BALANSRÄKNING

Not 9	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	2019-12-31	2018-12-31
	Ingående anskaffningsvärde	2 539	2 366
	Årets anskaffningar	0	173
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-88	0
	Summa anskaffningsvärde	2 451	2 539
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 065	-1 768
	Årets avskrivningar	-136	-297
	Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	88	0
	Summa ackumulerade avskrivningar	-2 113	-2 065
	Utgående bokfört värde	338	474
Not 10	Förbättringsutgifter på annans fastighet	2019-12-31	2018-12-31
	Ingående anskaffningsvärde	29 360	23 223
	Årets anskaffningar	2 056	8 678
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-6 076	-2 542
	Summa anskaffningsvärde	25 340	29 360
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-12 826	-12 979
	Årets avskrivningar	-2 560	-1 793
	Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	5 906	1 946
	Summa ackumulerade avskrivningar	-9 480	-12 826
	Utgående bokfört värde	15 861	16 534

NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING

Alla belopp redovisas i tkr om ej annat anges.

Not 11 Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2019-12-31	2018-12-31
Ingående anskaffningsvärde	128 941	118 772
Årets anskaffningar	11 011	14 282
Överföringar från pågående nyanläggningar	3 680	0
Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-28 367	-4 113
Summa anskaffningsvärde	115 265	128 941
Ingående ackumulerade avskrivningar	-101 185	-92 059
Årets avskrivningar	-12 493	-13 240
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	28 296	4 113
Summa ackumulerade avskrivningar	-85 382	-101 185
Utgående bokfört värde	29 883	27 755
Not 12 Pågående nyanläggningar	2019-12-31	2018-12-31
Ingående anskaffningsvärde	2 423	0
Årets anskaffningar	1 257	2 423
Summa anskaffningsvärde	3 680	2 423
Årets aktiverade nyanläggningar	-3 680	0
Summa aktiverade nyanläggningar	-3 680	0
Utgående bokfört värde	0	2 423
Not 13 Förutbetalda kostnader	2019-12-31	2018-12-31
Förutbetalda hyror, utomstatliga	17 685	17 057
Övriga förutbetalda kostnader, inomstatliga	227	238
Övriga förutbetalda kostnader, utomstatliga	4 664	3 892
Summa förutbetalda kostnader	22 576	21 186
Not 14 Upplupna bidragsintäkter	2019-12-31	2018-12-31
Upplupna bidragsintäkter, inomstatliga	6 350	4 808
Upplupna bidragsintäkter, utomstatliga	3 851	3 832
Summa upplupna bidragsintäkter	10 201	8 639
Not 15 Övriga upplupna intäkter	2019-12-31	2018-12-31
Övriga upplupna intäkter, utomstatliga	3 123	950
Summa övriga upplupna intäkter	3 123	950
Not 16 Avräkning med statsverket	2019-12-31	2018-12-31
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	0	0
Redovisat mot anslag	565 006	553 729
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-565 006	-553 729
Fordringar/skulder avseende anslag i räntebärande flöde	0	0
Summa avräkning med statsverket	0	0

NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING

Alla belopp redovisas i tkr om ej annat anges.

Not 17 Myndighetskapital

Specifikation förändring av myndighetskapitalet

	Stats- kapital	Balanserad kapital- förändring i anslags- finansierad verksamhet	Balanserad kapital- förändring i avgifts- finansierad verksamhet	Balanserad kapital- förändring i bidrags- finansierad verksamhet	Kapital- förändring enligt resultat- räkningen	Summa
Utgående balans 2018	207	124 839	2 466	-857	-45 810	80 845
Ingående balans 2019	207	124 839	2 466	-857	-45 810	80 845
Föregående års kapitalförändring	0	-46 473	599	65	45 810	0
Årets kapitalförändring	0				-29 650	-29 650
Summa årets förändring	0	-46 473	599	65	16 159	-29 650
Utgående balans 2019	207	78 366	3 065	-792	-29 650	51 195

Not 18	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2019-12-31	2018-12-31
	Ingående avsättning	2 207	1 728
	Årets pensionskostnad	4 196	1 742
	Årets pensionsutbetalningar	-2 276	-1 263
	Utgående avsättning	4 127	2 207

Not 19	Övriga avsättningar	2019-12-31	2018-12-31
	Avsättning för lokalt omställningsarbete		
	Ingående balans	5 402	4 824
	Årets förändring	971	579
	Utgående balans	6 373	5 402

Not 20	Lån i Riksgäldskontoret	2019-12-31	2018-12-31
	Ingående balans	40 024	36 936
	Under året nyupptagna lån	8 396	14 850
	Årets amorteringar	-4 599	-11 762
	Utgående balans	43 821	40 024

	Beviljad låneram enligt regleringsbrev	55 000	45 000
--	--	--------	--------

Not 21	Övriga kortfristiga skulder	2019-12-31	2018-12-31
	Personalens källskatt	8 950	8 631
	Skuld till Danske Bank, nettolön	0	2
	Summa övriga kortfristiga skulder	8 950	8 634

NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING

Alla belopp redovisas i tkr om ej annat anges.

Not 22	Förskott från uppdragsgivare och kunder	2019-12-31	2018-12-31
	Förskott från uppdragsgivare och kunder m.fl., utomstatliga, kommuner	813	245
	Förskott från uppdragsgivare och kunder m.fl., utomstatliga, landsting	3 278	3 542
	Förskott från uppdragsgivare och kunder m.fl., utomstatliga, privata företag	572	1 484
	Förskott från uppdragsgivare och kunder m.fl., utomstatliga, tredjelandsstudenter	4 633	4 260
	Förskott från uppdragsgivare och kunder m.fl., utomstatliga, övriga	3 545	2 473
	Summa förskott från uppdragsgivare och kunder	12 841	12 005
Not 23	Upplupna kostnader	2019-12-31	2018-12-31
	Upplupna löner och arvoden	714	917
	Upplupen semesterlöneskuld	22 129	21 708
	Skuld sociala avgifter på upplupna löner och arvoden	278	322
	Skuld sociala avgifter på upplupen semesterlöneskuld	11 283	10 503
	Övriga upplupna kostnader, inomstatliga	1 082	475
	Övriga upplupna kostnader, utomstatliga	6 132	5 935
	Summa upplupna kostnader	41 618	39 859
Not 24	Oförbrukade bidrag	2019-12-31	2018-12-31
	Oförbrukade bidrag, inomstatliga, tredjelandsstudenter	3 238	3 419
	Oförbrukade bidrag, inomstatliga, övriga	27 377	29 517
	Oförbrukade bidrag, utomstatliga, landsting	24	24
	Oförbrukade bidrag, utomstatliga, kommuner	359	343
	Oförbrukade bidrag, utomstatliga, privata företag	6 077	7 458
	Oförbrukade bidrag, utomstatliga, utländska finansiärer	949	533
	Oförbrukade bidrag, utomstatliga, stiftelser	8 147	5 956
	Oförbrukade bidrag, utomstatliga, övriga	1 359	426
	Summa oförbrukade bidrag	47 530	47 676
	<i>varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk:</i>		
	inom tre månader	10 104	8 972
	mer än tre månader till ett år	16 819	18 740
	mer än ett år till tre år	3 692	4 889
	mer än tre år	0	336
	Summa	30 615	32 936
	 Bidragen har granskats individuellt för de projekt som har oförbrukade bidrag om minst 500 tkr. Övriga projekt har beräknats enligt Hfr redovisningsrådets rekommendation. Metoden innebär en schablonberäkning av den genomsnittliga omsättningshastigheten/förbrukningstakten för samtliga projekt. Förbrukningstakten för bidragsverksamhet med statlig finansiering bedöms sammantaget vara linjär.		
Not 25	Övriga förutbetalda intäkter	2019-12-31	2018-12-31
	Övriga förutbetalda intäkter, inomstatliga	4 868	3 458
	Övriga förutbetalda intäkter, utomstatliga	0	118
	Summa övriga förutbetalda intäkter	4 868	3 575

KOSTNADER FÖR LOKALER

Alla belopp redovisas i tkr om ej annat anges.

Redovisning enligt SUHF:s rekommendation om Lokalkostnader vid universitet och högskolor (REK 2014:1).

Lokalhyra	-71 998
Mediakostnad, el värme, kyla, vatten (som ej ingår i hyran)	-2 527
Kostnader för reparation och underhåll av lokaler	-1 779
Avskrivningskostnader på förbättringsutgift på annans fastighet plus övriga inventarier tillhörande lokalkostnader	-3 532
Kostnader för lokalvård	-6 051
Kostnader för bevakning	-273
Kostnader för övriga lokalkostnader	-297
Avgår: externa hyresintäkter	1 748
Summa lokalkostnader	-84 710
Area, kvm LOA vid årets utgång (exkl. student- och gästforskarbostäder)	45 504
Genomsnittlig lokalkostnad (kr/kvm LOA) ¹	-1 862

¹ Beräknas som Summa lokalkostnader/area kvm LOA vid årets utgång.

UPPGIFTER OM STYRELSEN

enligt 7 Kap 2 § FÅB

MANDATPERIOD 2017-05-01 – 2020-04-30

Styrelsen	Ersättning från HiG under räkenskapsåret 2019 (lön, styrelsearvode och förmåner)	Framtida åtaganden som avtalats	Övriga styrelseuppdrag
Ingegerd Palmér <i>Ordförande</i>	55 588		–
Thomas Nylund <i>Vice ordförande</i>	24 396		Ledamot i styrelsen för Gästrike Avfallshantering AB (t.o.m. 2019-06-30)
Gun Hedlund <i>Ledamot utsedd av regeringen</i>	33 090		–
Ingrid Johansson Lind <i>Ledamot utsedd av regeringen</i>	24 690		–
Barbro Holmberg <i>Ledamot utsedd av regeringen</i>	28 698		Ordförande i Statens Servicecenter Ledamot i Riksdagens Arvodesnämnd Ledamot i Systembolagets styrelse Ledamot i Utredningen om Civilt Försvar Ledamot i Orbaden Spa & Resort Ledamot i Orsjö AB
Ingrid Iremark <i>Ledamot utsedd av regeringen</i>	24 690		–
Mats Leijon <i>Ledamot utsedd av regeringen</i>	36 194		Ordförande i Energy Potential AB Ordförande i Current Power AB Ledamot i Vertical Wind AB Styrelseordförande och VD i Leijon Engineering AB Ledamot i FOI Totalförsvarets forskningsinstitut
Terry Hartig <i>Ledamot utsedd av regeringen</i>	33 392		–

UPPGIFTER OM STYRELSEN

enligt 7 Kap 2 § FÅB

Styrelsen	Ersättning från HiG under räkenskapsåret 2018 (Lön och styrelsearvode)	Framtida åtaganden som avtalats	Övriga styrelseuppdrag
Ylva Fältholm <i>Rektor</i>	1 331 210	Avgångsvillkor som utgår från SUHF:s rekommendationer om rektorers avgångsvillkor (SUHF 0015-17). Högskolan i Gävle garanterar Ylva Fältholm bibehållen lön på rektorsnivå under 24 månader efter avgång. Denna tid ska i erforderlig utsträckning användas till akademisk återetablering.	Ledamot insynsrådet – Länsstyrelsen Gävleborg Ledamot - Takt & Ton Luleå stereohandel AB
Rolf Källström <i>Ledamot utsedd av lärare</i>	685 003		–
Annika Elm <i>Ledamot utsedd av lärare</i>	601 189		–
Lena Svennberg <i>Ledamot utsedd av lärare (fr. o. m. 2019-01-01)</i>	595 534		–
Elin Westrin <i>Ledamot utsedd av studentkåren (t. o. m. 2019-06-30)</i>	22 298		–
Petra Jönsson <i>Ledamot utsedd av studentkåren (fr. o. m. 2019-07-01)</i>	13 294		–
Annie Boberg <i>Ledamot utsedd av studentkåren</i>	28 974		–
Veronica Samuelsson <i>Ledamot utsedd av studentkåren</i>	28 796		–

VÄSENTLIGA UPPGIFTER

Utbildning och forskning	2019	2018	2017	2016	2015
Totalt antal helårsstudenter	6 085	5 840	5 814	6 174	5 558
Kostnad per helårsstudent (tkr)	77,8	83,6	83,5	69,5	75,0
Totalt antal helårsprestationer	4 887	4 773	4 806	4 809	4 420
Kostnad per helårsprestation (tkr)	96,9	102,3	101,0	89,2	94,3
Totalt antal studieavgiftsskyldiga studenter (hst)	80	61	40	33	38
Totalt antal nyantagna doktorander ^{1, 3}	14	8	7	13	4
Totalt antal doktorander med någon aktivitet ^{1, 3}	54	43	40	38	30
Totalt antal doktorander med doktorandanställning (årsarb.)	64	63	56	54	54
Totalt antal doktorander med utbildningsbidrag	-	-	-	-	-
Genomsnittlig studietid för licentiatexamen (år) ¹	-	-	2,7	-	-
Genomsnittlig studietid för doktorsexamen (år) ¹	4,3	4,0	4,2	-	3,8
Totalt antal doktorsexamina ¹	2	4	3	-	1
Totalt antal licentiatexamen ¹	-	-	1	-	-
Totalt antal refereegranskade vetenskapliga publikationer ²	228	223	219	168	143
Kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation (tkr) ²	777	714	649	804	835

Personal	2019	2018	2017	2016	2015
Totalt antal årsarbetskrafter	649	657	630	586	559
Medelantal anställda	746	762	729	682	656
Totalt antal lärare (årsarb.)	362	360	356	329	306
Antal disputerade lärare (årsarb.)	191	186	185	167	154
Antal professorer (årsarb.)	40	39	35	29	23

Ekonomi	2019	2018	2017	2016	2015
Intäkter totalt (tkr), varav	686 796	662 870	616 633	611 236	581 939
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (tkr)	525 769	515 806	480 486	477 851	463 263
– andel anslag (%)	88	88	90	89	92
– andel externa intäkter (%)	12	12	10	11	8
Forskning och utbildning på forskarnivå (tkr)	161 028	147 064	136 147	133 385	118 676
– andel anslag (%)	64	67	68	68	71
– andel externa intäkter (%)	36	33	32	32	29
Kostnader totalt (tkr)	716 447	708 680	674 317	618 476	570 205
– andel personal (%)	72	71	70	69	69
– andel lokaler (%)	12	11	11	12	13
Lokalkostnader per kvm (kr)	1 862	1 820	1 751	1 685	1 540
Balansomslutning (mnkr), varav	250 885	281 860	294 177	348 636	359 976
– oförbrukade bidrag	47 530	47 676	37 768	37 291	36 197
– årets kapitalförändring	-29 650	-45 810	-57 685	-7 240	11 734
– myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)	51 195	80 845	126 655	184 241	191 481
i) myndighetskapital inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå	56 965	70 484	104 109	155 719	161 283
ii) myndighetskapital forskning och utbildning på forskarnivå	-5 770	10 361	22 546	28 522	30 198

¹ Uppgiften avser doktorander antagna till Högskolans egen forskarutbildning.

² Avser refereegranskade vetenskapliga artiklar och forskningsöversikter indexerade i Web of Science. Uppgiften har korrigerats jämfört med Årsredovisningen 2018 då databasen kontinuerligt uppdateras.

³ Uppgiften har för 2019 inhämtats manuellt.

VÄSENTLIGA UPPGIFTER PER KÖN K/M

Utbildning och forskning	2019	2018	2017	2016	2015
Totalt antal helårsstudenter ⁴	4084 / 2001	3771 / 2069	3725 / 2089	4061 / 2114	3718 / 1840
Totalt antal helårsprestationer ⁴	3390 / 1496	3228 / 1545	3239 / 1567	3274 / 1535	3061 / 1359
Totalt antal studieavgiftsskyldiga studenter (hst)	22 / 58	19 / 41	9 / 29	8 / 24	12 / 26
Totalt antal nyantagna doktorander ^{1, 3}	10 / 6	1 / 7	3 / 4	6 / 7	1 / 3
Totalt antal doktorander med någon aktivitet ^{1, 3}	27 / 27	17 / 26	16 / 24	11 / 27	9 / 21
Totalt antal doktorander med doktorandanställning (årsarb.)	31 / 33	31 / 32	28 / 29	25 / 29	25 / 29
Totalt antal doktorander med utbildningsbidrag	-	-	-	-	-
Genomsnittlig studietid för licentiatexamen (år) ¹	-	-	2,7 / -	-	-
Genomsnittlig studietid för doktorsexamen (år) ¹	4,2 / 4,4	4,0 / 4,0	- / 4,2	-	- / 3,8
Totalt antal doktorsexamina ¹	1 / 1	2 / 2	0 / 3	-	0 / 1
Totalt antal licentiatexamina ¹	-	-	1 / 0	-	-

Personal	2019	2018	2017	2016	2015
Totalt antal årsarbetskrafter	359 / 290	364 / 293	345 / 285	317 / 269	302 / 257
Medelantal anställda	415 / 331	422 / 340	405 / 324	369 / 313	353 / 303
Totalt antal lärare (årsarb.)	192 / 170	190 / 170	183 / 173	168 / 161	155 / 151
Antal disputerade lärare (årsarb.)	85 / 106	81 / 105	77 / 107	70 / 97	62 / 92
Antal professorer (årsarb.)	10 / 30	9 / 29	7 / 28	5 / 23	3 / 19

¹ Uppgiften avser doktorander antagna till Högskolans egen forskarutbildning.

³ Uppgiften har för 2019 inhämtats manuellt.

⁴ Uppgifterna har korrigerats jämfört med Årsredovisningen 2018

BESLUT

Högskolans styrelse har vid sammanträde den 18 februari 2020 beslutat att fastställa föreliggande årsredovisning.

Jag/vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader och intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Ingegerd Palmér
Ordförande

Ylva Fältholm
Rektor

Thomas Nylund
Vice ordförande

Gun Hedlund
Ledamot utsedd av regeringen

Barbro Holmberg
Ledamot utsedd av regeringen

Ingrid Johansson Lind
Ledamot utsedd av regeringen

Ingrid Iremark
Ledamot utsedd av regeringen

Mats Leijon
Ledamot utsedd av regeringen

Terry Hartig
Ledamot utsedd av regeringen

Rolf Källström
Ledamot utsedd av lärare

Annika Elm
Ledamot utsedd av lärare

Lena Svennberg
Ledamot utsedd av lärare

Petra Jönsson
Ledamot utsedd av studentkåren

Annie Boberg
Ledamot utsedd av studentkåren

Veronica Samuelsson
Ledamot utsedd av studentkåren

801 76 Gävle

Besöksadress Kungsbäcksvägen 47

Telefon 026 - 64 85 00 *E-post* registrator@hig.se

www.hig.se

Högskolan i Gävle är miljöcertifierad enligt ISO 14001:2015